Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Vietnamin sosialistisen tasavallan kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskeva

PUITESOPIMUS

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

sekä

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia,

jäljempänä ’jäsenvaltiot’,

sekä

VIETNAMIN SOSIALISTINEN TASAVALTA,

jäljempänä ’Vietnam’,

jäljempänä yhdessä ’sopimuspuolet’,

OTTAVAT HUOMIOON sopimuspuolten perinteisesti ystävällismieliset suhteet sekä sopimuspuolia yhdistävät läheiset historialliset, poliittiset ja taloudelliset siteet,

KATSOVAT, että sopimuspuolten keskinäisten suhteiden kokonaisvaltaisuus on erityisen tärkeää, mistä on osoituksena muun muassa Vietnamin vuonna 2005 laatima yleissuunnitelma Vietnamin ja Euroopan unionin suhteista vuoteen 2010 saakka ja vuoden 2015 jälkeisistä suuntaviivoista sekä tätä seuranneet sopimuspuolten väliset neuvottelut,

KATSOVAT, että tämä sopimus on osa sopimuspuolten välisiä laajempia yhtenäisiä suhteita, jotka perustuvat sopimuksiin, joiden osapuolia ne molemmat ovat,

VAHVISTAVAT sitoumuksensa noudattaa kansainvälisen oikeuden yleisiä periaatteita ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaan sisältyviä tavoitteita ja periaatteita sekä kunnioittaa demokratian periaatteita ja ihmisoikeuksia,

VAHVISTAVAT kunnioittavansa Vietnamin sosialistisen tasavallan itsenäisyyttä, itsemääräämisoikeutta, alueellista koskemattomuutta ja kansallista yhtenäisyyttä,

VAHVISTAVAT sitoutumisensa hyvän hallintotavan periaatteisiin ja lahjonnan torjuntaan,

VAHVISTAVAT haluavansa tukea kansojensa taloudellista ja sosiaalista edistystä, ottaen huomioon kestävän kehityksen periaatteet ja ympäristönsuojelun vaatimukset,

KATSOVAT, että Kansainvälinen rikostuomioistuin, jonka tavoitteena on tehokkaat syytetoimet kansainvälisen yhteisön vakavimmiksi katsomien rikosten osalta, edistää merkittävällä tavalla rauhaa ja kansainvälistä oikeutta,

KATSOVAT, että joukkotuhoaseiden leviäminen on merkittävä uhka kansainväliselle turvallisuudelle, ja haluavat kehittää vuoropuheluaan ja yhteistyötään tällä osa-alueella. Ne katsovat myös, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1540 yksimielinen hyväksyminen korostaa koko kansainvälisen yhteisön sitoutumista joukkotuhoaseiden leviämisen torjuntaan,

TUNNUSTAVAT tarpeen vahvistaa sopimuspuolten kansainvälisten velvoitteiden mukaisia sitoumuksia, jotka koskevat aseistariisuntaa ja aseiden leviämisen torjuntaa,

ILMAISEVAT olevansa täysin sitoutuneita torjumaan terrorismin kaikkia muotoja kansainvälisen oikeuden, ihmisoikeudet ja humanitaarinen oikeus mukaan luettuna, mukaisesti ja tekemään tehokasta kansainvälistä yhteistyötä sekä kehittämään tehokkaat kansainväliset välineet terrorismin torjumiseksi, ja palauttavat mieleen Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston asiaa koskevat päätöslauselmat,

TUNNUSTAVAT Euroopan talousyhteisön sekä Kaakkois-Aasian valtioiden liiton (ASEAN) jäsenvaltioihin kuuluvien Indonesian, Malesian, Filippiinien, Singaporen ja Thaimaan välillä 7 päivänä maaliskuuta 1980 tehdyn yhteistyösopimuksen, johon Vietnam liittyi vuonna 1999, sekä Euroopan yhteisön ja Vietnamin sosialistisen tasavallan välillä 17 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyn yhteistyösopimuksen merkityksen,

KATSOVAT, että sopimuspuolten nykyisten suhteiden vahvistaminen on tärkeää niiden keskinäisen yhteistyön kehittämiseksi, ja haluavat yhdessä vakiinnuttaa, syventää ja monipuolistaa suhteitaan molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla, ottaen huomioon itsemääräämisoikeuden, tasavertaisuuden, syrjimättömyyden ja luonnonympäristön kunnioittamisen periaatteet sekä molemminpuolisen edun,

TUNNUSTAVAT, että Vietnam on kehitysmaa, ja ottavat huomioon sopimuspuolten kehityserot,

KATSOVAT, että kehitysyhteistyöllä on kehitysmaissa ja etenkin alhaisen tulotason ja alemman keskitulotason kehitysmaissa tärkeä merkitys kestävälle talouskasvulle ja kestävälle kehitykselle sekä sille, että kansainvälisesti sovitut kehitystavoitteet, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien vuosituhattavoitteet, saavutetaan ajoissa täysimääräisesti,

KATSOVAT, että Vietnam on edistynyt vuosituhattavoitteiden saavuttamisessa ja sosioekonomisen kehitysstrategiansa toteuttamisessa ja että maa on nykyisellä kehitystasollaan alhaisen tulotason kehitysmaa,

PITÄVÄT Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamissopimukseen sisältyviä kansainvälistä kauppaa koskevia periaatteita ja sääntöjä ja niiden avointa ja syrjimätöntä soveltamista erityisen tärkeinä,

TUNNUSTAVAT kaupan keskeisen merkityksen kehitykselle ja suosituimmuuskohteluun perustuvien kaupan alan ohjelmien merkityksen,

ILMAISEVAT olevansa täysin sitoutuneita edistämään kestävää kehitystä sen kaikilla osa-alueilla, joihin kuuluvat muun muassa ympäristönsuojelu, ilmastonmuutoksen torjumiseksi tehtävä tehokas yhteistyö sekä sopimuspuolten ratifioimien kansainvälisesti hyväksyttyjen työnormien tehokas edistäminen ja täytäntöönpano,

KOROSTAVAT muuttoliikettä koskevan yhteistyön tärkeyttä,

VAHVISTAVAT toiveensa kehittää alueellisten toimien kanssa täysin yhdenmukaisella tavalla yhteistyötään yhteisten arvojen pohjalta molempien sopimuspuolten eduksi,

OTTAVAT HUOMIOON, että tämän sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston soveltamisalaan, sitovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia erillisinä sopimuspuolina tai vaihtoehtoisesti osana Euroopan unionia Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan (N:o 21) mukaisesti. Sama koskee Tanskaa mainittuihin sopimuksiin liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan mukaisesti,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I OSASTO

LUONNE JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Yleiset periaatteet

1. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutuneensa noudattamaan kansainvälisen oikeuden yleisiä periaatteita, joita ovat muun muassa oikeusvaltioperiaate sekä sopimuksen sitovuutta koskeva periaate, sellaisina kuin ne sisältyvät Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan tavoitteisiin ja periaatteisiin ja vahvistetaan Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan mukaisista valtioiden välisiä ystävällisiä suhteita ja yhteistyötä koskevista kansainvälisen oikeuden periaatteista 24 päivänä lokakuuta 1970 annetussa YK:n yleiskokouksen julistuksessa sekä muissa kansainvälisissä sopimuksissa, sekä sitoutuneensa noudattamaan YK:n yleiskokouksen antamassa ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja muissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, joiden osapuolia sopimuspuolet ovat, vahvistettuja demokratian periaatteita ja ihmisoikeuksia, jotka ovat kummankin sopimuspuolen sisä- ja ulkopolitiikan perusta ja olennainen osa tätä sopimusta.

2. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutuvansa jatkamaan yhteistyötä, jonka tavoitteena on kansainvälisesti sovittujen kehitystavoitteiden täysimääräinen saavuttaminen, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien vuosituhattavoitteet, täyttämällä voimassa olevat keskinäiset kansainväliset velvoitteensa kaikilta osin. Tämä sitoumus on olennainen osa tätä sopimusta. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutuneensa noudattamaan vuonna 2005 hyväksyttyä kehitysyhteistyöpolitiikkaa koskevaa eurooppalaista konsensusta, vuonna 2005 pidetyn, avun tuloksellisuutta käsitelleen korkean tason foorumin antamaa Pariisin julistusta avun tuloksellisuudesta, avun tuloksellisuutta käsitelleen kolmannen korkean tason foorumin hyväksymää Accran toimintasuunnitelmaa ja vuonna 2006 hyväksyttyä avun tuloksellisuutta koskevaa Hanoin lausumaa tavoitteenaan parantaa kehitysyhteistyön tuloksellisuutta, mukaan lukien edistyminen avun sidonnaisuuksien purkamisessa ja nykyistä paremmin ennakoitavissa olevien avustusjärjestelmien kehittämisessä.

3. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutuvansa edistämään kestävää kehitystä sen kaikilla osa-alueilla, tekemään yhteistyötä ilmastonmuutoksen ja globalisaation asettamiin haasteisiin vastaamiseksi sekä edistämään kansainvälisesti sovittujen kehitystavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien vuosituhattavoitteet.

4. Sopimuspuolet sopivat, että kaikkien tähän sopimukseen perustuvien yhteistyötoimien toteuttamisessa otetaan huomioon molempien sopimuspuolten kehitystaso, tarpeet ja valmiudet.

5. Sopimuspuolet vahvistavat, että kaupalla on tärkeä merkitys kehitykselle ja että suosituimmuuskohteluun perustuvilla kaupan alan ohjelmilla tuetaan kehitystä kehitysmaissa, myös Vietnamissa.

6. Sopimuspuolet sopivat, että tähän sopimukseen perustuva yhteistyö on niiden lakien, sääntöjen ja määräysten mukaista.

2 artikla

Yhteistyön tavoitteet

Vahvistaakseen kahdenvälisiä suhteitaan sopimuspuolet sitoutuvat käymään kokonaisvaltaista vuoropuhelua ja lisäämään yhteistyötään kaikilla molemmille sopimuspuolille tärkeillä osa-alueilla. Tavoitteena on erityisesti

a) tehdä kahdenvälistä yhteistyötä kaikilla sopivilla alueellisen ja kansainvälisen tason foorumeilla ja kaikissa asiaan liittyvissä alueellisissa ja kansainvälisissä järjestöissä,

b) kehittää sopimuspuolten välistä kauppaa ja niiden välisiä investointeja molempien eduksi,

c) tehdä yhteistyötä, joka vastaa ja täydentää nykyisiä ja tulevia EU:n ja ASEANin alueellisia aloitteita, kaikilla kauppaan ja investointeihin liittyvillä molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla kestävien kauppa- ja investointivirtojen helpottamiseksi ja kaupan ja investointien esteiden ennaltaehkäisemiseksi ja poistamiseksi,

d) tehdä kehitysyhteistyötä köyhyyden poistamiseksi, kestävän kehityksen edistämiseksi, ilmastonmuutoksen ja tartuntatautien kaltaisiin uusiin haasteisiin vastaamiseksi sekä talouden uudistamiseksi entistä perusteellisemmin ja sen yhdentämiseksi maailmantalouteen,

e) tehdä oikeuden ja turvallisuuden alan yhteistyötä, joka käsittää oikeusvaltioperiaatteen ja oikeudellisen yhteistyön, tietosuojan, muuttoliikkeen sekä järjestäytyneen rikollisuuden, rahanpesun ja laittomien huumausaineiden torjunnan,

f) edistää yhteistyötä kaikilla muilla molemmille sopimuspuolille tärkeillä osa-alueilla, mukaan lukien ihmisoikeudet, talouspolitiikka, rahoituspalvelut, verotus, teollisuuspolitiikka sekä pienet ja keskisuuret yritykset, tieto- ja viestintätekнologiat, tiede ja teknologia, energia, liikenne, kaupunki- ja aluesuunnittelu ja -kehitys, matkailu, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, kulttuuri, ilmastonmuutos, ympäristö ja luonnonvarat, maatalous, metsätalous, kotieläintalous, kalatalous ja maaseudun kehittäminen, terveys, tilastot, työmarkkina-, työllisyys ja sosiaaliasiat, julkishallinnon uudistaminen, yhdistykset ja kansalaisjärjestöt, luonnonkatastrofien ehkäiseminen ja niiden seurausten lieventäminen sekä sukupuolten tasa-arvo,

g) kehittää kummankin sopimuspuolen nykyistä osallistumista sellaisiin aluetason ja sitä alemman tason yhteistyöohjelmiin, joihin toinen sopimuspuoli voi osallistua, ja kannustaa lisäämään tällaista osallistumista,

h) tehdä yhteistyötä joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseksi ja pienaseiden sekä kevyiden aseiden laittoman kaupan ja sen kaikkien osatekijöiden torjumiseksi sekä sodan jäänteisiin liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi,

i) tehdä yhteistyötä terrorismin torjumiseksi,

j) lisätä toisen sopimuspuolen merkitystä ja näkyvyyttä omalla alueella erilaisin keinoin, mukaan lukien kulttuurivaihto, tietotekniikka ja koulutus,

k) edistää kansalaisten keskinäistä ymmärtämystä muun muassa erilaisten tahojen kuten ajatushautomoiden, akateemisten yhteisöjen, yritysten ja viestimien yhteistyöllä seminaarien, konferenssien ja nuoriso- ja muun toiminnan muodossa.

3 artikla

Yhteistyö alueellisissa ja kansainvälisissä järjestöissä

1. Sopimuspuolet sitoutuvat vaihtamaan näkemyksiä ja tekemään yhteistyötä alueellisen ja kansainvälisen tason foorumeilla ja alueellisissa ja kansainvälisissä järjestöissä, mukaan lukien Yhdistyneet kansakunnat ja sen erityisjärjestöt ja organisaatiot, ASEANin ja EU:n vuoropuhelu, ASEANin alueellinen foorumi, Aasian ja Euroopan yhteistyöprosessi (ASEM) ja Maailman kauppajärjestö (WTO).

2. Sopimuspuolet sopivat lisäksi edistävänsä tällaista yhteistyötä ajatushautomoiden, akateemisten yhteisöjen, kansalaisjärjestöjen, yritysten ja tiedotusvälineiden välillä seminaarien, konferenssien ja muun toiminnan muodossa sillä edellytyksellä, että yhteistyö perustuu sopimuspuolten yhteiseen sopimukseen.

4 artikla

Kahdenvälinen ja alueellinen yhteistyö

1. Sopimuspuolet sopivat, että samalla kun ne kiinnittävät asianmukaista huomiota kahdenvälisen yhteistyönsä alaan kuuluviin kysymyksiin, ne toteuttavat kuhunkin tämän sopimuksen kattamaan vuoropuhelu- ja yhteistyöalaan liittyviä toimia joko kahdenvälisellä tai alueellisella tasolla tai molemmilla näistä tasoista. Sopivaa toimintakehystä valitessaan sopimuspuolet pyrkivät kaikkien sidosryhmien osalta mahdollisimman edullisten vaikutusten aikaan saamiseen ja niiden osallistumisen lisäämiseen huolehtien samalla siitä, että käytettävissä olevat resurssit hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti, että poliittiset ja institutionaaliset toteutettavuusnäkökohdat otetaan huomioon ja että toimet sopivat yhteen muiden sellaisten toimien kanssa, joihin unioni ja ASEAN-kumppanit osallistuvat. Yhteistyöhön voi tarvittaessa kuulua myös ASEAN-maiden yhdentymisen ja yhteisökehityksen tukeminen.

2. Sopimuspuolet voivat tarvittaessa päättää myöntää sopimuksen kattamilla tai siihen liittyvillä aloilla toteutettaviin yhteistyötoimiin rahoitustukea omien rahoitusmenettelyjensä ja -varojensa puitteissa. Tällä yhteistyöllä voidaan tukea etenkin Vietnamin sosioekonomisten uudistusten toteuttamista, ja siihen voi sisältyä valmiuksien kehittämistä, kuten koulutusohjelmia, työpajoja, seminaareja, asiantuntijavaihtoja, selvityksiä sekä muita toimia, joista sopimuspuolet ovat sopineet avun antajien kehitysapustrategioiden mukaisesti.

II OSASTO

KEHITYSYHTEISTYÖ

5 artikla

Yleiset periaatteet

1. Kehitysyhteistyön keskeisenä tavoitteena on saavuttaa vuosituhattavoitteet, poistaa köyhyys sekä varmistaa kestävä kehitys ja yhdentyminen maailmantalouteen. Kehitysyhteistyön tavoitteissa otetaan huomioon Vietnamin sosioekonomiset kehitysstrategiat ja -ohjelmat. Sopimuspuolet katsovat, että niiden välisellä kehitysyhteistyöllä on keskeinen merkitys pyrittäessä vastaamaan Vietnamin kehityshaasteisiin.

2. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä yhteistyötä omien menettelyjensä ja resurssiensa mukaisesti.

6 artikla

Yhteistyön tavoitteet

Sopimuspuolten kehitysyhteistyöstrategioiden tavoitteena on muun muassa

a) saavuttaa kestävä talouskasvu,

b) edistää yksilön ja yhteiskunnan kehitystä,

c) edistää instituutioiden uudistamista ja kehittämistä,

d) edistää ympäristön kannalta kestävää kehitystä, ympäristön uudistamista, ympäristöön liittyviä parhaita toimintatapoja ja luonnonvarojen säilyttämistä,

e) torjua ilmastonmuutosta ja puuttua sen seurauksiin,

f) tukea toimia ja välineitä, joilla edistetään asteittaista yhdentymistä maailmantalouteen ja maailmankauppaan.

7 artikla

Yhteistyömuodot

1. Sopimuspuolet sopivat toteuttavansa jokaisella tähän osastoon kuuluvalla yhteistyöalalla kahdenvälisen tai aluetason toimia tai toimia, jossa yhdistyvät nämä kaksi tasoa, mukaan lukien kolmenvälinen yhteistyö.

2. Sopimuspuolten yhteistyöhön voi kuulua:

a) ohjelmia ja hankkeita varten tarkoitettu sopimuspuolten sopimuksen mukainen suunnitteluun liittyvä ja tekninen apu;

b) kursseihin, työpajoihin, seminaareihin, asiantuntijavaihtoon, selvityksiin sekä sopimuspuolten yhteiseen tutkimukseen perustuva valmiuksien parantaminen;

c) tarvittaessa myös muunlaisten kehitysrahoitusmuotojen käytön harkitseminen;

d) tuen vaikuttavuuteen liittyviä parhaita käytäntöjä koskevien tietojen vaihtaminen.

III OSASTO

RAUHA JA TURVALLISUUS

8 artikla

Joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estäminen

1. Sopimuspuolet katsovat, että yksi vakavimmista kansainvälistä vakautta ja turvallisuutta uhkaavista tekijöistä on joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviäminen valtiollisille ja valtioista riippumattomille toimijoille, vahvistaen kuitenkin samalla perustellun oikeutensa tutkia, kehittää, käyttää ja siirtää biologista ja kemiallista teknologiaa sekä ydinteknologiaa ja näihin teknologioihin liittyviä materiaaleja ja käydä näillä kauppaa rauhanomaisessa tarkoituksessa niiden sopimusten mukaisesti, joiden osapuolia ne ovat. Sen vuoksi sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja osallistuvansa joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseen panemalla kansallisella tasolla täytäntöön nykyiset kansainvälisistä aseriisunta- ja asesulku-sopimuksista johtuvat velvoitteensa ja muut asiaa koskevat kansainväliset velvoitteensa ja noudattamalla näitä velvoitteitaan täysimääräisesti. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tämä määräys on olennainen osa tätä sopimusta.

2. Sopimuspuolet sopivat myös osallistuvansa joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseen ja tekevänsä tähän liittyvää yhteistyötä

a) toteuttamalla toimenpiteitä kaikkien muiden asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten allekirjoittamiseksi tai ratifioimiseksi tai niihin liittymiseksi sekä keskinäisten velvoitteidensa täysimääräiseksi noudattamiseksi,

b) ottamalla käyttöön, ottaen asianmukaisesti huomioon molempien sopimuspuolten valmiudet, tehokkaan kansallisen vientivalvontajärjestelmän, jolla valvotaan joukkotuhoaseisiin liittyvien tavaroiden vientiä ja kauttakulkua sekä joukkotuhoaseisiin liittyvän kaksikäyttöteknologian loppukäyttöä ja jossa vientivalvonnan laiminlyömisestä määrätään tehokkaat seuraamukset YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1540 mukaisesti, vaikuttamatta kuitenkaan tavanomaisiin laillisiin vienti-, tuonti- ja rahoitustoimiin. Tähän voidaan yhdistää avun tarjoaminen, joka kattaa myös valmiuksien kehittämisen.

3. Sopimuspuolet sopivat käyvänsä säännöllistä poliittista vuoropuhelua edellä mainittujen yhteistyön alueiden täydentämiseksi ja vahvistamiseksi.

9 artikla

Yhteistyö kaikenlaisen pienaseiden sekä kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumiseksi

1. Sopimuspuolet katsovat, että kaikenlainen pienaseiden ja kevyiden aseiden laiton tuotanto, siirto ja liikkuminen sekä tällaisten aseiden liiallinen keskittyminen ja valvomaton leviäminen ovat edelleen vakava uhka rauhalle ja kansainväliselle turvallisuudelle, mutta vahvistavat samalla perustellun oikeutensa valmistaa, maahantuoda ja pitää hallussaan pienaseita ja kevyitä aseita itsepuolustukseen ja turvallisuuteen liittyviä tarpeitaan varten. Tältä osin sopimuspuolet viittaavat YK:n yleiskokouksen päätöslauselmien 64/50 ja 64/51 asiaan liittyvään sisältöön.

2. Sopimuspuolet sopivat noudattavansa pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja sen kaikkien osatekijöiden torjuntaa koskevia velvoitteitaan, jotka perustuvat sellaisiin kansainvälisiin sopimuksiin, joiden osapuolia ne ovat, ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin, sekä sitoumuksiaan, jotka perustuvat tällä osa-alueella sovellettaviin muihin kansainvälisiin asiakirjoihin, kuten pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja sen kaikkien osatekijöiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevaan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelmaan, ja sopivat panevansa nämä velvoitteensa täysimääräisesti täytäntöön.

3. Tarvittaessa sopimuspuolet käyvät poliittista vuoropuhelua, jossa ne vaihtavat näkemyksiä ja tietoja ja pyrkivät yhteisymmärrykseen pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa koskevista kysymyksistä ja ongelmista ja jonka avulla parannetaan sopimuspuolten valmiuksia tällaisen kaupan ehkäisemiseen, torjumiseen ja lopettamiseen.

10 artikla

Yhteistyö terrorismin torjunnassa

Sopimuspuolet vahvistavat terrorismin torjunnan tärkeyden ja vahvistavat noudattavansa tässä yhteydessä täysimääräisesti sovellettavaa oikeutta, mukaan lukien YK:n peruskirja, ihmisoikeuksia ja pakolaisia koskeva oikeus sekä kansainvälinen humanitaarinen oikeus. Tämän mukaisesti ja YK:n yleiskokouksen päätöslauselmaan 60/288 sisältyvän YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian ja terrorismin torjuntaa koskevasta yhteistyöstä 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun EU:n ja ASEANin yhteisen julistuksen mukaisesti sopimuspuolet sopivat lisäävänsä yhteistyötään terrorismin ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

Sopimuspuolet lisäävät yhteistyötään erityisesti

a) YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1373 ja muiden asiaan liittyvien YK:n päätöslauselmien täysimääräisen täytäntöönpanon puitteissa ja toteuttamalla toimenpiteitä terrorismin torjuntaa ja ehkäisemistä koskevien kansainvälisten sopimusten ja asiakirjojen ratifioimiseksi ja niiden täysimääräiseksi täytäntöönpanemiseksi,

b) käymällä sekakomiteassa säännöllisesti neuvotteluja terrorismin torjuntaa koskevasta yhteistyöstä,

c) vaihtamalla tietoja terroristiryhmistä ja niiden tukiverkostoista kansainvälisen oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja tukemalla terrorismin torjuntaan ja ehkäisyyn liittyvien valmiuksien parantamista tavalla, joka on sopimuspuolten ohjelmien ja välineiden mukainen,

d) vaihtamalla näkemyksiä terrorismin ja siihen kannustamisen vastaisista keinoista ja menetelmistä, tekniset seikat ja koulutus mukaan luettuina, ja vaihtamalla terrorismin torjuntaan liittyviä kokemuksia,

e) syventämällä yhteistyön kautta kansainvälistä yhteisymmärrystä terrorismin torjunnasta ja sovellettavasta sääntelykehyksestä ja pyrkimällä mahdollisimman pian yksimielisyyteen kattavasta kansainvälistä terrorismia koskevasta yleissopimuksesta, jolla täydennetään YK:n terrorisminvastaisia asiakirjoja,

f) edistämällä YK:n jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi,

g) vaihtamalla tietoja parhaista käytännöistä, jotka koskevat ihmisoikeuksien suojelua terrorismin torjunnassa.

11 artikla

Oikeudellinen yhteistyö

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä oikeudellisissa asioissa, oikeusvaltion vahvistamisessa ja instituutioiden kehittämisessä lainkäytön ja lainvalvonnan kaikilla tasoilla.

2. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä parantaakseen oikeuslaitoksen valmiuksia ja oikeusjärjestelmää muun muassa siviilioikeuden, siviiliprosessioikeuden, rikosoikeuden ja rikosprosessioikeuden aloilla sekä vaihtavansa oikeusjärjestelmää ja lainsäädäntöä koskevia tietoja.

3. Sopimuspuolet sopivat lisäksi tekevänsä yhteistyötä kansainvälisen rikosoikeuden alalla. Sopimuspuolet katsovat, että kansainvälisen yhteisön vakavimmiksi katsomista rikoksista on seurattava rangaistus ja että niitä koskevien syytetoimien tehokkuus on varmistettava toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet asianmukaisella tasolla.

4. Sopimuspuolet katsovat, että Kansainvälinen rikostuomioistuin on edistyksellinen ja riippumaton elin, jonka toiminnan tarkoituksena on kansainvälisen rauhan ja oikeuden edistäminen. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä vahvistaakseen oikeudellista kehystä, jonka avulla pyritään ehkäisemään kansainvälisen yhteisön vakavimmiksi katsomia rikoksia ja varmistamaan, että näistä rikoksista seuraa rangaistus, ja tutkivansa mahdollisuutta soveltaa Rooman perussääntöä. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä tätä koskevan vuoropuhelun ja yhteistyön hyödyllisyydestä.

IV OSASTO

KAUPPAAN JA INVESTOINTEIHIN LIITTYVÄ YHTEISTYÖ

12 artikla

Yleiset periaatteet

1. Sopimuspuolet aloittavat kahdenvälistä ja monenvälistä kauppaa ja kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan vuoropuhelun vahvistaakseen kahdenvälisiä kauppasuhteitaan ja kehittääkseen monenvälistä kauppajärjestelmää.

2. Sopimuspuolet sitoutuvat kehittämään ja monipuolistamaan keskinäistä kauppaansa mahdollisimman pitkälle ja molemminpuolisen edun mukaisesti. Ne sitoutuvat luomaan parannetut ja ennakoitavissa olevat markkinoillepääsyn edellytykset pyrkimällä poistamaan kaupan esteet, erityisesti tullien ulkopuolisten kaupan esteet ja rajoitukset, sekä toteuttamalla toimenpiteitä avoimuuden lisäämiseksi, ottaen tässä yhteydessä huomioon sellaisten kansainvälisten järjestöjen tällä alalla tekemän työn, joissa ne molemmat ovat jäseninä.

3. Sopimuspuolet katsovat, että kaupalla on korvaamattoman tärkeä merkitys kehitykselle ja että suosituimmuuskohteluun perustavilla järjestelmillä, mukaan lukien yleinen tullietuusjärjestelmä, sekä WTO:n määrittelemällä erityis- ja erilliskohtelulla on ollut myönteisiä vaikutuksia kehitysmaissa, ja sopimuspuolet pyrkivät tehostamaan näiden järjestelyjen toimivaan täytäntöönpanoon liittyviä neuvottelujaan.

4. Sopimuspuolet ottavat huomioon molempien sopimuspuolten kehitystason pannessaan täytäntöön tämän osaston määräyksiä.

5. Sopimuspuolet tiedottavat toisilleen kaupan ja kauppaan liittyvien politiikkojen, kuten maatalouspolitiikan, elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvän politiikan, kuluttajapolitiikan ja ympäristöpolitiikan, kehityksestä.

6. Sopimuspuolet kannustavat kauppa- ja investointisuhteidensa kehittämiseksi käytävää vuoropuhelua ja tässä tarkoituksessa tehtävää yhteistyötä, mukaan lukien kauppaan liittyvien ongelmien ratkaiseminen sekä kauppaan liittyvän teknisen avun tarjoaminen ja kauppaan liittyvien valmiuksien kehittämiseksi toteutettavat ohjelmat muun muassa tässä osastossa tarkoitetuilla aloilla.

7. Käytettävissään olevien mahdollisuuksien ja talouksiensa täydentävyyden hyödyntämiseksi sopimuspuolet pyrkivät löytämään uusia tilaisuuksia ja ratkaisuja kauppa- ja investointisuhteidensa vahvistamiseksi, mukaan lukien soveltuvin osin neuvottelut vapaakauppasopimuksista ja muista yhteisen edun mukaisista sopimuksista.

13 artikla

Kaupan kehittäminen

1. Sopimuspuolet sitoutuvat kehittämään, monipuolistamaan ja lisäämään keskinäistä kauppaansa sekä parantamaan tuotteidensa kilpailukykyä kotimaisilla, alueellisilla ja kansainvälisillä markkinoilla. Tähän liittyvällä yhteistyöllä sopimuspuolet pyrkivät erityisesti parantamaan valmiuksiaan muun muassa kauppaa koskevien kehittämisstrategioiden, kaupan tarjoamien mahdollisuuksien mahdollisimman tehokkaan hyödyntämisen, mukaan lukien yleinen tullietuusjärjestelmä, kilpailukyvyn, yritysten välisen teknologiansiirron tukemisen, politiikan, lakien, määräysten ja markkinatiedon läpinäkyvyyden, instituutioiden kehittämisen sekä alueellisen verkottumisen osalta.

2. Sopimuspuolet hyödyntävät kaupan kehittämiseksi annettavaa apua ja muita tätä apua täydentäviä avustusohjelmia täysimääräisesti kehittääkseen keskinäistä kauppaansa ja keskinäisiä investointejaan.

14 artikla

Terveyteen, kasvinsuojeluun ja eläinten hyvinvointiin liittyvät asiat

1. Sopimuspuolet vahvistavat terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevaan WTO:n sopimukseen perustuvat nykyiset oikeutensa ja velvoitteensa.

2. Sopimuspuolet vahvistavat terveys- ja kasvinsuojelutoimiin liittyvää lainsäädäntöä ja täytäntöönpanoa sekä näihin toimiin liittyviä todistus-, tarkastus- ja valvontamenettelyjä koskevaa yhteistyötään ja tiedonvaihtoaan keskinäisen kauppansa yhteydessä terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevan WTO:n sopimuksen, kansainvälisen kasvinsuojeluyleissopimuksen (IPPC), Maailman eläintautijärjestön (OIE) ja Codex Alimentarius -komission (CAC) puitteissa.

3. Sopimuspuolet sopivat lisäksi tekevänsä yhteistyötä terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevissa asioissa ja edistävänsä tällaista yhteistyötään käyttämällä apuna valmiuksien kehittämistä ja teknistä apua, joissa otetaan huomioon molempien sopimuspuolten tarpeet ja joiden tavoitteena on auttaa sopimuspuolia noudattamaan toistensa lainsäädäntöä, johon kuuluvat elintarvikkeiden turvallisuutta sekä kasvien ja eläinten terveyttä koskeva sääntely ja kansainvälisten vaatimusten soveltaminen.

4. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä tarvittaessa yhteistyötä, joka koskee eläinten hyvinvointia, mukaan lukien tekninen apu ja valmiuksien kehittäminen eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten vahvistamiseksi.

5. Sopimuspuolet nimeävät yhteyshenkilöt tämän artiklan mukaisia asioita koskevaa tietojenvaihtoa varten.

15 artikla

Kaupan tekniset esteet

1. Sopimuspuolet edistävät kansainvälisten standardien käyttöä sekä tekevät standardeihin, teknisiin määräyksiin ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin liittyvää yhteistyötä ja vaihtavat niitä koskevia tietoja erityisesti kaupan teknisiä esteitä koskevan WTO:n sopimuksen (TBT-sopimus) puitteissa.

2. Sopimuspuolet pyrkivät vaihtamaan tietoja TBT-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvasta lainsäädännöstä sen valmistelun ensi vaiheista lähtien. Sopimuspuolet kannustavat tässä tarkoituksessa kaikkien sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, joilla pyritään vähentämään niiden välillä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja standardoinnissa olevia eroja sekä lähentämään ja yhdenmukaistamaan niiden tällä alalla soveltamia järjestelmiä. Sopimuspuolet sopivat vaihtavansa näkemyksiä mahdollisuudesta soveltaa kolmannen osapuolen suorittamaa varmentamista ja tutkivansa tämän mahdollisuuden hyödyntämistä keskinäisten kauppavirtojensa helpottamiseksi.

3. Kaupan teknisiin esteisiin liittyvää yhteistyötä tehdään muun muassa soveltuvin tavoin käytävän vuoropuhelun, yhteishankkeiden, teknisen avun ja valmiuksien kehittämistä koskevien ohjelmien avulla. Sopimuspuolet nimeävät tarvittaessa yhteyshenkilöt tämän artiklan mukaisia asioita koskevaa tietojenvaihtoa varten.

16 artikla

Tulliasioita ja kaupan helpottamista koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet

a) vaihtavat kokemuksia tuonti- ja vientimenettelyjen ja muiden tullimenettelyjen yksinkertaistamisesta ja tietoja tähän liittyvistä parhaista käytännöistä sekä tutkivat mahdollisuuksia näiden menettelyjen yksinkertaistamiseen,

b) varmistavat, että tullisäännökset ja kaupan helpottamista koskevat säännökset ovat läpinäkyviä,

c) tekevät yhteistyötä tulliasioissa ja kehittävät tehokkaita keskinäisen hallinnollisen avunannon mekanismeja,

d) pyrkivät lähentämään näkemyksiään ja toimimaan yhdessä alan kansainvälisten aloitteiden puitteissa, mukaan lukien kaupan helpottamiseksi toteutettavat toimet.

2. Sopimuspuolet kiinnittävät erityistä huomiota muun muassa seuraaviin seikkoihin:

a) kansainvälisen kaupan varmuuden ja turvallisuuden parantaminen;

b) teollis- ja tekijänoikeuksien tullivalvonnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisääminen;

c) sen varmistaminen, että kaupan helpottamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat tasapainossa petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden kanssa.

3. Sopimuspuolet ilmaisevat olevansa kiinnostuneita tulevaisuudessa harkitsemaan tulliyhteistyötä ja keskinäistä hallinnollista avunantoa koskevien pöytäkirjojen tekemistä tämän sopimuksen mukaisissa institutionaalisissa puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita tämän sopimuksen mukaisia yhteistyömuotoja.

4. Sopimuspuolet pyrkivät ottamaan käyttöön tekniseen apuun tarkoitettuja määrärahoja tukeakseen tulliyhteistyötä ja kaupan helpottamista koskevien säännösten täytäntöönpanoa tämän sopimuksen mukaisesti.

17 artikla

Sijoitustoiminta

Sopimuspuolet tukevat investointivirtojen lisäämistä luomalla houkuttelevan ja vakaan ympäristön sijoituksille johdonmukaisella vuoropuhelulla, jonka tarkoituksena on parantaa sijoituksiin liittyvien kysymysten ymmärtämistä ja niitä koskevaa yhteistyötä, tutkia investointivirtoja helpottavia hallinnollisia järjestelmiä ja edistää vakaiden, avoimien ja syrjimättömien sääntöjen laatimista ja yhtäläisten toimintaolosuhteiden luomista sopimuspuolten sijoittajia varten.

18 artikla

Kilpailupolitiikka

1. Sopimuspuolilla on oltava kilpailulainsäädäntöä ja -määräyksiä sekä kilpailuviranomaiset. Sopimuspuolet soveltavat lainsäädäntöään tehokkaasti, syrjimättömästi ja avoimesti edistääkseen oikeusvarmuutta omalla alueellaan.

2. Sopimuspuolet voivat tässä tarkoituksessa parantaa kilpailulainsäädännön kehittämiseen ja täytäntöönpanoon liittyviä valmiuksia ja tehdä muuta kilpailulainsäädännön kehittämiseen ja täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä, jos tällaiselle toiminnalle on saatavissa rahoitusta sopimuspuolten yhteistyövälineistä ja -ohjelmista.

19 artikla

Palvelut

Sopimuspuolet käyvät johdonmukaista vuoropuhelua muun muassa vaihtaakseen tietoja sääntelystään parhaiden käytäntöjen määrittämiseksi, edistääkseen vastavuoroisesti markkinoillepääsyä, myös sähköisessä kaupankäynnissä, parantaakseen rahoituksen ja teknologian saatavuutta sekä lisätäkseen palvelujen kauppaa sopimuspuolten välillä ja kolmansien maiden markkinoilla.

20 artikla

Teollis- ja tekijänoikeuksien suojaaminen

1. Sopimuspuolet vahvistavat pitävänsä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamista ja sitä koskevien kansainvälisten velvoitteiden täysimääräistä täytäntöönpanoa erittäin tärkeänä, ja pyrkivät varmistamaan tällaisten oikeuksien riittävän ja tehokkaan suojaamisen, mukaan lukien tehokkaat täytäntöönpanokeinot, sovellettavien kansainvälisten vaatimusten ja sopimusten kuten teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyn sopimuksen (TRIPS) sekä uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (UPOV) mukaisesti.

2. Sopimuspuolet sopivat lisäävänsä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan ja täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötään, mukaan lukien toisen sopimuspuolen maantieteellisten merkintöjen suojaamisen ja rekisteröinnin helpottamista toisen sopimuspuolen alueella koskeva yhteistyö soveltuvin keinoin, ottaen huomioon kansainväliset säännöt, käytännöt ja kehityksen tällä alalla sekä omat valmiutensa.

3. Yhteistyötä tehdään sopimuspuolten sopimilla tavoilla, mukaan lukien tietojen ja kokemusten vaihtaminen teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvistä käytännöistä, teollis- ja tekijänoikeuksien edistämisestä, niistä tiedottamisesta, niihin liittyvän sääntelyn keventämisestä sekä niiden hallinnoinnista, yhdenmukaistamisesta, suojaamisesta, täytäntöönpanosta ja tehokkaasta soveltamisesta, niiden väärinkäytön estämisestä sekä tavaroiden väärentämisen ja laittoman valmistuksen torjumisesta, mukaan lukien tällaisten oikeuksien valvonnasta ja suojaamisesta vastaavien järjestöjen perustaminen ja niiden toiminnan tehostaminen.

21 artikla

Talouden toimijoiden osallistumisen lisääminen

1. Sopimuspuolet kannustavat ja helpottavat kauppa- ja teollisuuskamarien toimintaa sekä sopimuspuolten elinkeinonharjoittajien järjestöjen yhteistyötä kaupan ja sijoitusten edistämiseksi molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla.

2. Sopimuspuolet kannustavat vuoropuhelun käynnistämistä sääntelyviranomaistensa ja yksityisen sektorin toimijoidensa välillä keskustelun mahdollistamiseksi kauppa- ja sijoitusympäristössä tapahtuneista viimeaikaisista muutoksista, selvittää yksityisen sektorin kehitystarpeita ja vaihtaa näkemyksiä yritysten kilpailukyvyn parantamiseen tähtäävästä toimintapolitiikasta.

22 artikla

Neuvottelut

Turvatakseen kahdenväliset kauppasuhteensa ja varmistaakseen niiden ennustettavuuden sopimuspuolet sopivat neuvottelevansa toisen sopimuspuolen pyynnöstä viipymättä ja mahdollisimman pian sellaisista riidoista, joita voi syntyä tämän osaston soveltamisalaan kuuluvissa kauppaa ja kauppaan liittyviä kysymyksiä koskevissa asioissa.

V OSASTO

OIKEUSALAN YHTEISTYÖ

23 artikla

Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden, talousrikollisuuden ja rahoitukseen liittyvän rikollisuuden sekä lahjonnan torjumiseksi. Tällä yhteistyöllä pyritään erityisesti panemaan täytäntöön ja edistämään asiaan liittyviä kansainvälisiä määräyksiä ja sopimuksia, joihin kuuluvat soveltuvin osin muun muassa kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus ja sitä täydentävät pöytäkirjat sekä lahjonnan vastainen YK:n yleissopimus.

24 artikla

Yhteistyö rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden on rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositusten mukaisesti tarpeen toimia ja tehdä yhteistyötä ehkäistäkseen riskiä siitä, että niiden rahoitusjärjestelmiä käytetään vakavien rikosten tuottamaan taloudelliseen hyötyyn liittyvään rahanpesuun.

2. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä koulutusta ja teknistä apua, joilla tuetaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten laadintaa ja täytäntöönpanoa sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa käytettävien mekanismien tehokkuutta. Yhteistyöllä mahdollistetaan asiaan liittyvien tietojen vaihto sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten välillä sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti sellaisten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sovellettavien vaatimusten mukaisesti, jotka vastaavat sopimuspuolten ja alan kansainvälisten elinten, kuten rahanpesun vastaisen toimintaryhmän (FATF), hyväksymiä vaatimuksia.

25 artikla

Laittomia huumausaineita koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä varmistaakseen kokonaisvaltaisen ja tasapainoisen lähestymistavan toteuttamalla tuloksellisia toimia ja varmistamalla tehokkaan koordinoinnin, muun muassa lainvalvonnasta, tulliasioista, terveysasioista, oikeus- ja sisäasioista sekä muista asiaan liittyvistä aloista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä, tavoitteenaan vähentää laittomien huumausaineiden tarjontaa (mukaan lukien laiton oopiumiunikon viljely ja synteettisten huumausaineiden valmistus), kauppaa ja kysyntää ja tällaisista huumausaineista käyttäjille ja yleisesti yhteiskunnalle aiheutuvia vaikutuksia, sekä tehostaa lähtöaineiden valvontaa.

2. Sopimuspuolet sopivat näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavista yhteistyötavoista. Toimien perustana ovat yhteisesti hyväksytyt periaatteet, jotka perustuvat sellaisiin alan kansainvälisiin yleissopimuksiin, joiden osapuolia sopimuspuolet ovat, ja kesäkuussa 1998 pidetyssä huumausaineita koskevassa YK:n yleiskokouksen 20. erityisistunnossa hyväksyttyihin poliittiseen julistukseen, huumausaineiden kysynnän vähentämisen suuntaa antavia periaatteita koskevaan julistukseen ja maailman huumausaineongelman torjumiseksi tehtävän kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi toteutettavista toimenpiteistä annettuun päätöslauselmaan sekä YK:n huumausainetoimikunnan 52. istunnossa maaliskuussa 2009 annettuun poliittiseen julistukseen ja toimintasuunnitelmaan.

3. Sopimuspuolten välinen yhteistyö muodostuu teknisestä ja hallinnollisesta avusta, jota annetaan erityisesti seuraavilla aloilla: kansallisen lainsäädännön ja politiikan valmistelu, kansallisten instituutioiden sekä tiedotus- ja seurantakeskusten perustaminen, henkilöstön koulutus, huumausaineisiin liittyvä tutkimus, toimet huumausaineiden kysynnän ja huumausaineista aiheutuvien haittojen vähentämiseksi, oikeudellinen yhteistyö ja poliisiyhteistyö sekä huumausaineiden lähtöaineiden tehokas valvonta, sillä viimeksi mainittu liittyy huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomaan valmistukseen. Sopimuspuolet voivat sopia sisällyttävänsä yhteistyöhön myös muita aloja.

26 artikla

Henkilötietojen suoja

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä parantaakseen tarvittaessa henkilötietojen suojaa tiukimpien kansainvälisten vaatimusten, kuten kansainvälisiin sopimuksiin sisältyvien vaatimusten, mukaisesti siltä osin kuin kyseisiä vaatimuksia sovelletaan sopimuspuoliin.

2. Henkilötietojen suojaamisen alalla tehtävään yhteistyöhön voi sisältyä muun muassa tekninen apu, joka muodostuu tietojen ja asiantuntemuksen vaihdosta.

VI OSASTO

SOSIOEKONOMINEN KEHITYS JA MUUT YHTEISTYÖALAT

27 artikla

Muuttoliikettä koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet vahvistavat pitävänsä alueidensa välisten muuttovirtojen hallintaa koskevia yhteisiä pyrkimyksiä tärkeinä. Yhteistyön vahvistamiseksi sopimuspuolet aloittavat kattavan vuoropuhelun kaikista muuttoliikettä koskevista kysymyksistä. Muuttoliikettä koskevat näkökohdat otetaan huomioon muuttajien alkuperä-, kauttakulku- ja kohdemaiden kansallisissa taloutta ja yhteiskuntaa koskevissa kehittämisstrategioissa.

2. Sopimuspuolten yhteistyö perustuu niiden yhteisymmärryksessä tekemään tarvearviointiin, ja siinä noudatetaan alalla voimassa olevaa unionin ja kansallista lainsäädäntöä. Yhteistyössä keskitytään muun muassa seuraaviin osa-alueisiin:

a) muuttovirtojen perimmäisiin syihin puuttuminen;

b) sellaisen laillista maahanmuuttoa koskevan kattavan vuoropuhelun aloittaminen, jolla pyritään yhteisen sopimuksen mukaisesti luomaan mekanismit laillisen maahanmuuton edistämiseksi;

c) sellaisten kokemusten ja käytäntöjen vaihto, jotka liittyvät 28 päivänä heinäkuuta 1951 allekirjoitetun pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen ja 31 päivänä tammikuuta 1967 allekirjoitetun pöytäkirjan, erityisesti palauttamiskiellon ja vapaaehtoisuuteen perustuvan paluun periaatteiden, noudattamiseen ja täytäntöönpanoon;

d) maahanpääsyä koskevat säännöt, maahan päästettyjen henkilöiden oikeudet ja asema, maassa laillisesti asuvien ulkomaalaisten oikeudenmukainen kohtelu ja kotouttaminen, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä syrjinnän ja muukalaisvihan vastaiset toimenpiteet;

e) tehokkaiden ennaltaehkäisevien toimintaperiaatteiden vahvistaminen laitonta maahanmuuttoa, muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa vastaan, mukaan lukien tavat, joilla voidaan torjua salakuljetusta ja ihmiskauppaa harjoittavien verkostoja ja suojella ihmiskaupan uhreja;

f) maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttaminen inhimillisellä ja kunnioittavalla tavalla, mukaan lukien vapaaehtoisen paluun edistäminen, ja heidän takaisinottonsa 3 kohdan määräysten mukaisesti;

g) viisumikysymyksiin liittyvät yhteistä etua koskevat kysymykset sekä matkustusasiakirjojen luotettavuus;

h) rajavalvontakysymyksiin liittyvät yhteistä etua koskevat kysymykset;

i) teknisten ja inhimillisten voimavarojen kehittäminen.

3. Laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja valvomiseksi tehtävän yhteistyön puitteissa ja ihmiskaupan uhrien suojelun tarpeeseen vaikuttamatta sopimuspuolet sopivat lisäksi, että

a) kun Vietnamin toimivaltaiset viranomaiset ovat kansallisen lainsäädännön tai sovellettaviksi tulevien sopimusten mukaisesti todenneet, että takaisinotettava henkilö on Vietnamin kansalainen, Vietnam ottaa takaisin kyseisen, jonkin jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevan kansalaisensa asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä,

b) kun jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat kansallisen lainsäädännön tai sovellettaviksi tulevien sopimusten mukaisesti vahvistaneet takaisinotettavan henkilön kansalaisuuden, jäsenvaltio ottaa takaisin kyseisen, Vietnamin alueella laittomasti oleskelevan kansalaisensa Vietnamin toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

Sopimuspuolet antavat kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyystodistukset tätä tarkoitusta varten. Jos takaisinotettavalla henkilöllä ei ole asiakirjoja tai muita todisteita kansalaisuudestaan, kyseessä olevan jäsenvaltion tai Vietnamin toimivaltaisten viranomaisten on Vietnamin tai kyseessä olevan jäsenvaltion pyynnöstä toteutettava järjestelyt kyseisen henkilön haastattelemiseksi, jotta hänen kansalaisuutensa saadaan selville.

4. Sopimuspuolet kehittävät omia lakejaan ja menettelyjään noudattaen yhteistyötään takaisinottokysymyksissä pyrkien siihen, että EU ja Vietnam neuvottelevat yhteisestä sopimuksesta kansalaistensa takaisinottoa koskevan sopimuksen, jos jompikumpi sopimuspuolista tätä pyytää.

28 artikla

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen liittyvää yhteistyötä moninaisuutta kunnioittaen lisätäkseen vastavuoroista ymmärrystä ja sopivat tiedottavansa EU:ssa ja Vietnamissa tarjolla olevista koulutusmahdollisuuksista.

2. Sopimuspuolet kiinnittävät lisäksi erityistä huomiota toimenpiteisiin, joilla pyritään luomaan yhteyksiä sopimuspuolten korkea-asteen oppilaitosten ja erityisvirastojen välille ja edistämään tietojen, osaamisen, opiskelijoiden, asiantuntijoiden ja teknisten resurssien vaihtoa, hyödyntäen järjestelyjä, joita unionin ohjelmat tarjoavat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla Kaakkois-Aasiassa, sekä sopimuspuolten alalla hankkimaa kokemusta.

3. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä korkea-asteen ohjelmien, kuten Erasmus Mundus -ohjelman ja konferenssitulkkien koulutusohjelmien, toteuttamista ja kannustavansa EU:ssa ja Vietnamissa toimivia koulutuslaitoksia tekemään yhteistyötä yhteisissä tutkinto- ja tutkimusohjelmissa akateemisen yhteistyön ja liikkuvuuden lisäämiseksi.

4. Sopimuspuolet sopivat lisäksi aloittavansa vuoropuhelun korkea-asteen koulutuksen sekä teknisen ja ammatillisen koulutuksen nykyaikaistamiseen liittyvistä yhteisen edun mukaisista kysymyksistä, mukaan lukien tekninen apu, tavoitteenaan muun muassa tutkintojärjestelmän ja laadunvarmistuksen parantaminen.

29 artikla

Terveys

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä terveyden alalla parantaakseen terveyden edellytyksiä ja sosiaalihuoltoa ja etenkin kehittääkseen terveysjärjestelmää, myös terveydenhuoltoa ja sairausvakuutusjärjestelmää.

2. Yhteistyötä tehdään pääasiassa seuraavilla osa-alueilla:

a) terveysalan kehittämisohjelmat, jotka kattavat myös terveysjärjestelmien, terveyspalvelujen, terveyden edellytysten ja sosiaalihuollon parantamisen;

b) epidemiologiaan liittyvät yhteiset toimet, joihin kuuluu myös yhteistyö lintuinfluenssan ja pandeemisen influenssan kaltaisten epidemioiden ja tärkeimpien tartuntatautien ennaltaehkäisyssä ja valvonnassa;

c) terveyden alan kansainväliset sopimukset, erityisesti tupakoinnin torjuntaa koskeva puitesopimus ja kansainvälinen terveyssäännöstö;

d) elintarvikkeiden turvallisuutta koskevat vaatimukset, mukaan lukien 14 artiklan mukainen tuontielintarvikkeiden automaattinen valvontaverkosto;

e) yhteisesti sovitun mukainen tietojen ja kokemusten vaihto lääketuotteita ja lääkinnällisiä laitteita koskevasta politiikasta ja lainsäädännöstä;

f) tarttumattomien tautien ehkäisy ja torjunta vaihtamalla tietoja ja hyviä toimintatapoja, edistämällä terveitä elämäntapoja ja puuttumalla tärkeimpiin terveyteen vaikuttaviin tekijöihin sekä näiden tautien valvonta ja hallinnointi.

3. Sopimuspuolet katsovat, että terveysalan uudenaikaistaminen on tärkeää, ja sopivat lisäävänsä valmiuksien parantamista ja teknistä apua alalla.

30 artikla

Ympäristö ja luonnonvarat

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että luonnonvaroja ja biologista monimuotoisuutta on suojeltava ja hallinnoitava kestävällä tavalla, sillä ne muodostavat perustan nykyisen sukupolven ja tulevien sukupolvien kehitykselle.

2. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tämän alan yhteistyöllä edistetään kestävään kehitykseen tähtäävää ympäristön suojelua ja parantamista. Maailman kestävän kehityksen huippukokouksen päätelmät otetaan huomioon kaikissa sopimuspuolten tämän sopimuksen mukaisesti toteuttamissa toimissa.

3. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä parantaakseen ympäristöpolitiikkojensa keskinäistä täydentävyyttä ja ympäristökysymysten sisällyttämistä kaikkiin yhteistyöaloihin.

4. Sopimuspuolet sitoutuvat jatkamaan ja lisäämään yhteistyötään etenkin seuraavilla osa-alueilla:

a) toimet, joilla edistetään sopimuspuolten aktiivista osallistumista sellaisten monenvälisten ympäristösopimusten täytäntöönpanoon, joiden osapuolia ne ovat ja joihin kuuluvat muun muassa Baselin, Tukholman ja Rotterdamin yleissopimukset;

b) toimet, joilla edistetään ympäristötietoisuutta ja paikallistason osallistumista ja joihin kuuluvat muun muassa paikallis- ja alkuperäisyhteisöjen osallistuminen ympäristönsuojeluun ja kestävän kehityksen edistämiseen;

c) ympäristöteknologioiden ja ympäristöystävällisten tuotteiden ja palvelujen edistäminen ja käyttäminen muun muassa sääntelyn ja markkinapohjaisten välineiden avulla;

d) jätteiden, mukaan lukien vaaralliset jätteet ja otsonikerrosta heikentävät aineet, laittoman rajat ylittävän kuljetuksen estäminen;

e) ilmanlaadun parantaminen, ympäristön kannalta kestävä jätehuolto, kemikaaliturvallisuus, kestävä ja yhdennetty vesivarojen hallinnointi sekä kestävän kulutuksen ja tuotannon edistäminen;

f) metsien kestävä kehitys ja suojelu, mukaan lukien kestävä metsänhoito, metsäsertifioinnin sekä laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän kaupan torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden edistäminen sekä metsien kehittämisen yhdistäminen paikallisyhteisöjen kehittämiseen;

g) kansallispuistojen hyvä hallinta sekä biologisesti monimuotoisten alueiden ja herkkien ekosysteemien yksilöiminen ja suojelu siten, että samalla otetaan asianmukaisesti huomioon näillä alueilla tai niiden lähellä elävät paikallis- ja alkuperäisyhteisöt;

h) rannikko- ja meriympäristön suojelu ja säilyttäminen sekä meriluonnonvarojen tehokkaan hallinnoinnin edistäminen meriympäristön kestävän kehityksen varmistamiseksi;

i) maaperän suojelu, maaperän toimintojen säilyttäminen sekä kestävä maankäyttö;

j) maankäyttöön liittyvien valmiuksien, avoimuuteen perustuvan maankäyttötalouden ja kiinteistömarkkinoiden moitteettoman toiminnan edistäminen kestävän maankäytön ja sidosryhmien yhtäläisten oikeuksien periaatteiden mukaisesti, jotta varmistettaisiin sekä maan tehokas käyttö että ympäristönsuojelu tavalla, joka tukee kestävää kehitystä.

5. Sopimuspuolet pyrkivät tässä tarkoituksessa lisäämään kahdenvälisissä ja monenvälisissä yhteyksissä yhteistyötään, mukaan lukien ympäristöystävällisten teknologioiden kehittämistä, siirtoa ja käyttöä edistävät teknisen avun ohjelmat sekä sellaiset aloitteet ja kumppanuusjärjestelyt, jotka perustuvat vuosituhattavoitteiden aikaisesta saavuttamisesta saatavaan yhteiseen etuun.

31 artikla

Ilmastonmuutosta koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä nopeuttaakseen toimenpiteitä, joilla torjutaan ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen ja köyhyyteen, tukeakseen toimia, joilla edesautetaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sen kielteisiin seurauksiin sopeutumista, mukaan lukien merenpinnan kohoaminen, ja ohjatakseen taloutensa kestävän vähähiilisen kasvun uralle.

2. Yhteistyön tavoitteina on

a) torjua ilmastonmuutosta siten, että yleistavoitteena on siirtyminen turvalliseen ja kestävään vähähiiliseen talouteen toteuttamalla konkreettisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen periaatteiden mukaisesti,

b) parantaa sopimuspuolten talouksien energiatehokkuutta tukemalla energian hyötysuhteen parantamista, energian säästämistä sekä turvallisten ja kestävien uusiutuvien energialähteiden käyttöä, ja siirtyä ilmastoystävälliseen energiantuotantoon, jolla autetaan luomaan perusta vihreän energian vallankumoukselle,

c) edistää kestävää kulutusta ja tuotantoa sopimuspuolten talouksissa ja vähentämään näin ekosysteemeihin, myös maaperään ja ilmastoon, kohdistuvia paineita mahdollisimman paljon,

d) sopeutua ilmastonmuutoksen väistämättömiin kielteisiin vaikutuksiin, mukaan lukien sopeutumistoimien sisällyttäminen sopimuspuolten kasvu- ja kehitysstrategioihin ja -suunnitelmiin kaikilla aloilla ja kaikilla tasoilla.

3. Saavuttaakseen 2 kohdassa luetellut tavoitteet sopimuspuolet

a) tehostavat toimintapolitiikkaa koskevaa vuoropuheluaan ja yhteistyötään teknisellä tasolla,

b) edistävät tutkimusta ja kehittämistä (T&K) ja vähäpäästöistä teknologiaa koskevaa yhteistyötä,

c) lisäävät yhteistyötä, joka koskee kansallisesti tarvittavia ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia, vähähiilistä kasvua koskevia suunnitelmia, ilmastonmuutokseen sopeutumista tukevia kansallisia ohjelmia sekä katastrofiriskien vähentämistä,

d) parantavat valmiuksien kehittämistä ja vahvistavat instituutioita ilmastonmuutoksen asettamiin haasteisiin vastaamiseksi,

e) edistävät tiedotusta, erityisesti silloin kun se on suunnattu kaikkein heikoimmassa asemassa olevalle väestönosalle ja haavoittuvilla alueilla asuville, ja tukevat paikallisyhteisöjen osallistumista ilmastonmuutoksen johdosta toteutettaviin toimiin.

32 artikla

Maa-, metsä-, kotieläin- ja kalatalous sekä maaseudun kehittäminen

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä maa-, metsä-, kotieläin- ja kalatalouden sekä maaseudun kehittämisen aloilla tekemäänsä yhteistyötä, muun muassa tehostamalla vuoropuheluaan ja kokemusten vaihtoa, erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

a) maatalouspolitiikka ja maatalouden yleiset kansainväliset näkymät;

b) kasvien ja eläinten sekä niistä saatavien tuotteiden kaupan helpottaminen sopimuspuolten välillä sekä markkinoiden kehittäminen ja edistäminen;

c) maaseudun kehittämispolitiikka;

d) kasveihin, eläimiin ja vesiviljelyalan tuotteisiin sovellettava laatupolitiikka sekä erityisesti maantieteelliset merkinnät ja luonnonmukainen tuotanto; laatutuotteiden markkinointi, mukaan lukien erityisesti luomutuotteet ja maantieteellisen merkinnän saaneet tuotteet (merkinnät, sertifiointi ja valvonta);

e) eläinten hyvinvointi;

f) kestävän ja ympäristöystävällisen maatalouden sekä bioteknologian siirron kehittäminen;

g) tuki kestävälle ja vastuulliselle pitkän aikavälin meri- ja kalastuspolitiikalle, mukaan lukien rannikon ja meren luonnonvarojen suojelu ja hoito;

h) toimet laittomien, ilmoittamattomien ja sääntelemättömien kalastuskäytäntöjen estämiseksi ja torjumiseksi sekä toimet laittomien hakkuiden ja metsätaloustuotteiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi metsälainsäädännön soveltamisen valvontaan, metsähallintoon ja puukauppaan liittyvien toimenpiteiden sekä vapaaehtoisten kumppanuussopimusten avulla;

i) perinnöllisyystutkimus, mukaan lukien eläin- ja kasvilajikkeiden valinta karjan ominaisuuksien korkealaatuinen parantaminen, sekä maa- ja vesieläinten ravintoa ja ravitsemusta koskeva tutkimus;

j) maataloustuotantoon ja köyhyyden vähentämiseen kohdistuvien ilmastonmuutoksen kielteisten vaikutusten hillitseminen syrjäisillä alueilla ja maaseutualueilla;

k) kestävän metsänhoidon tukeminen ja edistäminen, mukaan lukien ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen kielteisten vaikutusten lieventäminen.

2. Sopimuspuolet sopivat selvittävänsä mahdollisuuksia antaa kasvi- ja eläintuotantoon liittyvää teknistä apua, mukaan lukien muun muassa eläin- ja kasvituotannon tuottavuuden ja kasvi- ja eläintuotteiden laadun parantaminen, ja sopivat lisäksi harkitsevansa valmiuksien kehittämisohjelmia, joilla parannetaan tämän alan johtamistaitoja.

33 artikla

Yhteistyö sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä kysymyksissä

1. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä tehostaakseen sukupuolten tasa-arvoon liittyviä toimia ja ohjelmia ja institutionaalisten ja hallinnollisten valmiuksien kehittämistä sekä tukeakseen kansallisia strategioita, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten oikeudet ja vaikutusvalta, sen varmistamiseksi, että naisilla ja miehillä on tasapuoliset osallistumismahdollisuudet talouden, kulttuurin, politiikan ja yhteiskuntaelämän kaikilla aloilla. Yhteistyössä keskitytään erityisesti parantamaan naisten mahdollisuuksia saada käyttöönsä resurssit, joita he tarvitsevat voidakseen käyttää perusoikeuksiaan täysimääräisesti.

2. Sopimuspuolet tukevat tarkoituksenmukaisen toimintakehyksen luomista, jonka avulla voidaan

a) varmistaa, että sukupuolten tasa-arvoon liittyvät kysymykset otetaan asianmukaisesti huomioon kaikissa kehittämisstrategioissa, -toimissa ja -ohjelmissa,

b) vaihtaa sukupuolten tasa-arvon edistämiseen liittyviä kokemuksia ja malleja ja edistää naisten hyväksi tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista.

34 artikla

Yhteistyö sodan jäänteisiin liittyvän kysymyksen ratkaisemisessa

Sopimuspuolet pitävät tärkeänä miinojen, pommien ja muiden räjähtämättömien räjähteiden raivaamiseksi tehtävää yhteistyötä ja niiden kansainvälisten sopimusten noudattamista, joiden osapuolia ne ovat, ottaen huomioon myös muut asiaan liittyvät kansainväliset asiakirjat. Sopimuspuolet sopivat sen vuoksi tekevänsä yhteistyötä seuraavilla keinoilla:

a) kokemusten vaihto ja vuoropuhelu, hallintovalmiuksien parantaminen sekä asiantuntijoiden, tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden koulutus, mukaan lukien edellä mainittujen kysymysten ratkaisemisessa tarvittavien valmiuksien kehittämiseksi annettava, sopimuspuolten kansallisten menettelyjen mukainen apu;

b) pommien ja miinojen aiheuttamien onnettomuuksien ehkäisemiseen liittyvä tiedotus ja koulutus ja pommien ja miinojen uhrien kuntoutus ja yhteisöön palaamisen tukeminen.

35 artikla

Yhteistyö ihmisoikeuksien alalla

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi, muun muassa sellaisten kansainvälisten ihmisoikeussopimusten täytäntöönpanon osalta, joiden osapuolia ne ovat.

Tätä varten tarjotaan teknistä apua.

2. Yhteistyöllä voidaan muun muassa

a) edistää ihmisoikeuksien kunnioittamista ja ihmisoikeuskasvatusta,

b) vahvistaa ihmisoikeusinstituutioita,

c) tehostaa nykyistä ihmisoikeusvuoropuhelua,

d) tehostaa yhteistyötä YK:n ihmisoikeusinstituutioissa.

36 artikla

Julkishallinnon uudistaminen

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteisiin neuvotteluihin perustuvan tarvearvioinnin pohjalta yhteistyötä julkishallintonsa rakenteen uudistamiseksi ja sen toiminnan tehostamiseksi muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

a) organisaation tehokkuuden parantaminen, mukaan lukien hallinnon hajauttaminen;

b) julkisten palvelujen tarjonnan parantaminen;

c) julkisen talouden hoidon parantaminen ja vastuuvelvollisuuden lisääminen sopimuspuolten lakien ja määräysten mukaisesti;

d) lainsäädäntökehyksen ja institutionaalisen rakenteen parantaminen;

e) valmiuksien kehittäminen politiikan suunnittelua ja toteuttamista varten (julkisten palvelujen tarjonta, talousarvion laatiminen ja toteuttaminen, lahjonnan torjunta);

f) lainvalvontajärjestelmien ja -viranomaisten valmiuksien parantaminen;

g) virkamieskunnan, virastojen ja hallintomenettelyjen uudistaminen;

h) julkishallinnon uudistamisessa tarvittavien valmiuksien parantaminen.

37 artikla

Yhdistykset ja kansalaisjärjestöt

1. Sopimuspuolet katsovat, että yhdistyksillä ja kansalaisjärjestöillä, myös työmarkkinaosapuolilla, on merkitystä tämän sopimuksen mukaisessa yhteistyöprosessissa ja että ne voivat myötävaikuttaa tähän prosessiin.

2. Järjestäytyneet yhdistykset ja kansalaisjärjestöt voivat demokratian periaatteiden sekä sopimuspuolten lainsäädännön ja hallinnollisten määräysten mukaisesti

a) osallistua poliittiseen päätöksentekoon,

b) saada kehitysprosessin kaikissa vaiheissa tietoja kehitys- ja yhteistyöstrategioita ja alakohtaista politiikkaa koskevista neuvotteluista ja osallistua tällaisiin neuvotteluihin, erityisesti silloin, kun on kyse niitä koskevista aloista,

c) saada keskeisillä aloilla rahoitustukea, jos kummankin sopimuspuolen sisäiset säännöt sen sallivat, sekä valmiuksien kehittämiseen tarkoitettua tukea,

d) osallistua yhteistyöohjelmien toteuttamiseen niitä koskevilla aloilla.

38 artikla

Kulttuuri

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä monipuolista kulttuuriyhteistyötä kulttuurista moninaisuutta kunnioittaen, lisätäkseen kulttuuriensa vastavuoroista ymmärtämystä ja tuntemusta.

2. Sopimuspuolet pyrkivät toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä edistääkseen kulttuurivaihtoa ja toteuttaakseen kulttuurin eri osa-alueisiin liittyviä yhteisiä aloitteita, mukaan lukien kulttuuriperinnön suojelemiseksi tehtävä kulttuurien monimuotoisuuteen liittyvä yhteistyö. Sopimuspuolet sopivat tässä yhteydessä jatkavansa yhteistyötään Aasian ja Euroopan yhteistyöprosessin (ASEM) puitteissa ja tukeaan Aasia–Eurooppa-säätiön (ASEF) toimille. Sopimuspuolet tukevat ja edistävät tässä tarkoituksessa kulttuuri-instituutioidensa pitkän aikavälin kumppanuutta ja yhteistyötä.

3. Sopimuspuolet sopivat neuvottelevansa ja tekevänsä yhteistyötä asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten UNESCOn puitteissa, pyrkiäkseen yhteisiin tavoitteisiin ja edistääkseen kulttuurien monimuotoisuutta ja kulttuuriperinnön suojelua. Sopimuspuolet sopivat tässä yhteydessä edistävänsä kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä 20 päivänä lokakuuta 2005 tehdyn Unescon yleissopimuksen ratifiointia ja tehostavansa sen täytäntöönpanemiseksi tekemäänsä yhteistyötä, korostaen tässä yhteydessä erityisesti politiikkaa koskevaa vuoropuhelua sekä kulttuurin ottamista osaksi kestävää kehitystä ja köyhyyden vähentämistä, tavoitteenaan tukea dynaamisen kulttuurialan syntymistä helpottamalla kulttuuritoimialojen kehitystä. Sopimuspuolet jatkavat toimia, joilla kannustetaan muita valtioita kyseisen yleissopimuksen ratifioimiseen.

39 artikla

Tiede- ja teknologiayhteistyö

1. Sopimuspuolet sopivat lisäävänsä tiede- ja teknologiayhteistyötään molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla, mukaan lukien teollisuus, energia, liikenne ja ympäristö, erityisesti ilmastonmuutos ja luonnonvarojen hallinnointi (esimerkiksi kalatalous, metsätalous ja maaseudun kehittäminen), maatalous ja elintarvikkeiden turvallisuus, bioteknologia sekä ihmisten ja eläinten terveys, ottaen huomioon omat politiikkansa ja yhteistyöohjelmansa.

2. Yhteistyön tavoitteena on

a) edistää tieteellisen ja teknologisen tiedon ja osaamisen vaihtoa, muun muassa silloin, kun nämä liittyvät politiikan ja ohjelmien toteuttamiseen,

b) edistää kestäviä suhteita ja tutkimuskumppanuuksia sopimuspuolten tiedeyhteisöjen, tutkimuskeskusten, yliopistojen ja teollisuudenalojen välillä,

c) edistää tieteen ja teknologian aloilla toimivan henkilöstön koulutusta,

d) lisätä tieteen ja teknologian alojen tutkimustulosten soveltamista kestävän kehityksen edistämiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi,

3. Yhteistyötä tehdään seuraavilla tavoilla:

a) yhteiset tutkimus- ja kehittämishankkeet ja -ohjelmat;

b) tietojen, osaamisen ja kokemusten vaihto yhteisissä tieteellisissä seminaareissa, työpajoissa, kokouksissa, symposiumeissa ja konferensseissa;

c) tieteenharjoittajien ja nuorten tutkijoiden koulutus ja vaihto kansainvälisissä liikkuvuus- ja vaihto-ohjelmissa, jotka mahdollistavat tutkimustulosten, hankittujen tietojen ja parhaiden käytäntöjen mahdollisimman laajan levittämisen;

d) muut sopimuspuolten sopimat yhteistyömuodot.

4. Tässä yhteistyössä sopimuspuolet tukevat omien korkeakoulujensa, tutkimuskeskustensa ja tuotannonalojensa, erityisesti pienten ja keskisuuren yritysten, osallistumista. Yhteistyötä olisi tehtävä vastavuoroisuuden, oikeudenmukaisen kohtelun ja molemminpuolisen edun periaatteiden mukaisesti, ja siinä olisi varmistettava teollis- ja tekijänoikeuksien riittävä suojaaminen.

5. Yhteistyössä katsotaan ensisijaisiksi muun muassa seuraavat toimet:

a) edistetään ja parannetaan erikseen määriteltyjen tutkimusresurssien käyttömahdollisuuksia tutkijavaihdon ja tutkijoiden koulutuksen tukemiseksi;

b) edistetään tutkimuksen ja kehityksen ottamista osaksi investointiohjelmia ja -hankkeita sekä virallisen kehitysavun ohjelmia ja hankkeita.

6. Sopimuspuolet pyrkivät löytämään rahoituslähteitä tukeakseen tiede- ja teknologiayhteistyön toteuttamista tämän sopimuksen mukaisesti valmiuksiensa rajoissa.

7. Sopimuspuolet sopivat pyrkivänsä kaikin tavoin lisäämään tietoisuutta tiede- ja teknologiayhteistyöohjelmiensa tarjoamista mahdollisuuksista.

40 artikla

Tieto- ja viestintäteknologioihin liittyvä yhteistyö

1. Sopimuspuolet katsovat, että tieto- ja viestintäteknologiat ovat nykyaikaisen elämän keskeinen osatekijä ja ratkaisevan tärkeitä taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle, ja ne sopivat vaihtavansa näkemyksiä tämän alan politiikastaan edistääkseen taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

2. Tämän alan yhteistyössä keskitytään muun muassa seuraaviin osa-alueisiin:

a) tieto- ja viestintäteknologioiden kehityksen eri ulottuvuuksia koskevan vuoropuhelun helpottaminen;

b) tieto- ja viestintäteknologioihin liittyvien valmiuksien kehittäminen, mukaan lukien henkilöstön kehittäminen;

c) sopimuspuolten ja Kaakkois-Aasian verkostojen ja palvelujen yhteenliitettävyys ja yhteentoimivuus;

d) uusien tieto- ja viestintäteknologioiden standardointi ja levittäminen;

e) sopimuspuolten välisen tieto- ja viestintäteknologioihin liittyvän tutkimus- ja kehittämisyhteistyön tukeminen;

f) tieto- ja viestintäteknologioihin liittyvät turvallisuuskysymykset sekä tietoverkkorikollisuuden torjunta;

g) televiestintälaitteiden sääntöjenmukaisuusarviointi, mukaan lukien radiolaitteet;

h) sellaisten kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtaminen, jotka liittyvät tietoteknologian käyttöönottoon kaikkialla yhteiskunnassa ja julkishallinnossa, sekä tähän liittyvä yhteistyö;

i) sopimuspuolten audiovisuaali- ja viestintäalojen instituutioiden ja toimijoiden välisen yhteistyön helpottaminen;

j) sopimuspuolten tieto- ja viestintäteknologiayritysten välisen yhteistyön ja teknologian siirron edistäminen.

41 artikla

Liikenne

1. Sopimuspuolet sopivat tehostavansa liikennepolitiikan eri osa-alueilla tekemäänsä yhteistyötä, jonka tavoitteena on parantaa ja laajentaa investointimahdollisuuksia, helpottaa tavaroiden ja matkustajien liikkumista, edistää meri- ja lentoturvallisuutta ja erityisesti etsintä- ja pelastustoimia, torjua merirosvoutta, lähentää säännöksiä, vähentää liikenteen ympäristövaikutuksia ja tehostaa liikennejärjestelmiä.

2. Sopimuspuolten tämän alan yhteistyöllä pyritään edistämään

a) tietojen vaihtoa sopimuspuolten liikennepolitiikasta ja -käytännöistä, erityisesti kaupunki-, maaseutu-, meri- ja lentoliikenteestä, kaupunkien liikennesuunnittelusta, liikenteen logistiikasta, julkisen liikenteen kehittämisestä sekä multimodaaliverkkojen yhteenliitettävyydestä ja yhteentoimivuudesta;

b) eurooppalaista maailmanlaajuista satelliittinavigointijärjestelmää (Galileo) koskevaa tietojen vaihtoa, joka toteutetaan soveltuvien kahdenvälisten järjestelyjen avulla ja jossa keskitytään sääntelyn, teollisuuden ja markkinoiden kehitykseen liittyviin molemmille sopimuspuolille tärkeisiin kysymyksiin;

c) lentoliikennepalveluihin liittyviä yhteisiä toimia, joita tuetaan muun muassa nykyisten sopimusten täytäntöönpanolla ja joiden avulla selvitetään mahdollisuuksia suhteiden kehittämiseen sekä sääntelyyn liittyvään ja tekniseen yhteistyöhön lentoturvallisuuden, ilmailun turvaamisen ja lentoliikenteen hallinnan kaltaisilla aloilla sääntelyn lähentämisen tukemiseksi ja liiketoiminnan esteiden poistamiseksi. Sopimuspuolet selvittävät tältä pohjalta mahdollisuuksia kattavampaan yhteistyöhön siviili-ilmailun alalla;

d) meriliikennepalveluja koskevaa vuoropuhelua, jonka tavoitteena on varmistaa rajoittamaton pääsy kansainvälisen meriliikenteen markkinoille ja rajoittamattomat mahdollisuudet alan elinkeinojen harjoittamiseen kaupallisin perustein, saada aikaan sitoumuksia nykyisten lastinvarausjärjestelmien asteittaiseksi poistamiseksi, varmistaa, että lastinjakoa koskevien lausekkeiden käyttöönotosta pidätytään, sekä ottaa meriliikennepalvelujen ja niiden liitännäispalvelujen alalla käyttöön kansallista kohtelua ja suosituimmuuskohtelua koskevia lausekkeita, jotka koskevat toisen sopimuspuolen kansalaisten tai yritysten alusten mahdollisuuksia käyttää liitännäispalveluja ja satamapalveluja sekä ovelta ovelle -kuljetuspalveluihin liittyviä kysymyksiä;

e) liikenteen turvaamista, turvallisuutta ja ympäristön pilaantumisen estämistä koskevien vaatimusten täytäntöönpanoa erityisesti meri- ja ilmaliikenteen aloilla sovellettavien kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti, mukaan lukien asiaan liittyvillä kansainvälisillä foorumeilla tehtävä yhteistyö kansainvälisten sääntöjen täytäntöönpanon tehostamiseksi. Tässä tarkoituksessa sopimuspuolet edistävät teknistä yhteistyötä ja apua liikenne-turvallisuuteen liittyvillä osa-alueilla, mukaan lukien etsintä- ja pelastustoimet sekä onnettomuuksia ja niiden uhreja koskevat tutkinnat.

42 artikla

Energia

1. Sopimuspuolet sopivat lisäävänsä energia-alan yhteistyötä. Ne pyrkivät näin

a) monipuolistamaan energian tarjontaa energiavarmuuden parantamiseksi sekä kehittämään uusia, innovatiivisia ja uusiutuvia energian muotoja, mukaan lukien maakohtaisten olosuhteiden mukaiset kestävät biopolttoaineet ja biomassa sekä tuuli-, aurinko- ja vesivoima, ja tukemaan sellaisen tarkoituksenmukaisen toimintapolitiikan kehittämistä, jolla luodaan investointeja tukevat olosuhteet sekä tasapuoliset toimintaedellytykset uusiutuvalle energialle, sekä edistämään uusiutuvan energian sisällyttämistä asiaan liittyviin politiikanaloihin;

b) edistämään energiatehokkuutta energian tuotannossa, siirrossa, jakelussa ja loppukäytössä ja saavuttamaan näin sekä tarjonnan että kysynnän tukemana tilanne, jossa energian käyttö on taloudellista;

c) edistämään energian kestävään tuotantoon ja käyttöön tarkoitetun teknologian siirtoa;

d) edistämään valmiuksien parantamista ja helpottamaan investointeja alalla avointen ja syrjimättömien kaupan sääntöjen pohjalta;

e) tarkastelemaan yhteyksiä kohtuuhintaan saatavilla olevien energiapalvelujen ja kestävän kehityksen välillä.

2. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi sopimuspuolet sopivat edistävänsä asiaan liittyvillä puhdasta tuotantoa ja ympäristönsuojelua käsittelevillä alueellisilla foorumeilla keskinäisiä yhteyksiään ja yhteistä tutkimusta sekä tehostavansa näitä aloja koskevaan tekniseen apuun ja valmiuksien kehittämiseen liittyviä hankkeita sopimuspuolten yhteisen edun mukaisesti. Molemmat sopimuspuolet tarkastelevat mahdollisuuksia lisätä ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötään nykyisen lainsäädäntökehyksen ja toimintapolitiikan puitteissa.

43 artikla

Matkailu

1. Sopimuspuolet pyrkivät parantamaan tietojenvaihtoa ja vahvistamaan parhaita käytäntöjä noudattaen Maailman matkailujärjestön antamia matkailun maailmanlaajuisia eettisiä sääntöjä sekä paikallisen Agenda 21 -prosessin perustana olevia kestävän kehityksen periaatteita varmistaakseen matkailualan tasapainoisen ja kestävän kehityksen.

2. Sopimuspuolet sopivat aloittavansa yhteistyön muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

a) luonnon- ja kulttuuriperintöjen suojeleminen ja niihin liittyvien mahdollisuuksien mahdollisimman tehokas hyödyntäminen;

b) matkailun kielteisten vaikutusten lieventäminen;

c) paikallisyhteisöjen kestävää kehitystä tukevien matkailuelinkeinon myönteisten vaikutusten lisääminen muun muassa eko- ja kulttuurimatkailua kehittämällä siten, että samalla varmistetaan paikallis- ja alkuperäisyhteisöjen koskemattomuuden kunnioittaminen ja niiden etujen huomioon ottaminen;

d) tekninen apu ja valmiuksien kehittäminen, mukaan lukien päättäjille ja matkailualan johtajille tarkoitetut koulutusohjelmat;

e) sopimuspuolten matkailualan toimijoiden, myös matkanjärjestäjien ja matkatoimistojen, kannustaminen kahdenvälisen yhteistyön kehittämiseen, mukaan lukien koulutus.

44 artikla

Teollisuuspolitiikkaa ja pk-yrityksiä koskeva yhteistyö

Sopimuspuolet, jotka ottavat huomioon toistensa talouspolitiikan ja sen tavoitteet, sopivat edistävänsä yhteistyötä kaikilla soveltuvilla teollisuuspolitiikan aloilla tavoitteenaan pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyn parantaminen. Tätä yhteistyötä tehdään muun muassa seuraavilla tavoilla:

a) tietojen ja kokemusten vaihto lainsäädäntökehyksen ja muiden edellytysten luomisesta pienille ja keskisuurille yrityksille niiden kilpailukyvyn parantamiseksi;

b) taloudellisten toimijoiden välisten yhteyksien ja vaihtojen edistäminen, yhteisinvestointeihin sekä yhteisyritysten ja yhteisten tietoverkkojen perustaminen esimerkiksi unionin nykyisten horisontaalisten ohjelmien avulla, erityisesti pehmeän ja kovan teknologian siirron edistämiseksi kumppanien välillä, mukaan lukien uusi ja kehittynyt teknologia;

c) rahoituksen saantia ja markkinoille pääsyä, mukaan lukien mikro- ja pienyrityksille tarjolla olevat tilintarkastus- ja kirjapitopalvelut, koskeva tiedotus sekä näihin osa-alueisiin liittyvään innovointiin kannustaminen ja niihin liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihto;

d) sopimuspuolten yksityisen sektorin toimijoiden ja elinkeinonharjoittajien järjestöjen asiaan liittyvien toimien edistäminen ja tukeminen;

e) yritysten sosiaalisen vastuun ja vastuullisen yritystoiminnan edistäminen, mukaan lukien kestävä kulutus ja tuotanto. Tätä yhteistyötä täydennetään kuluttajiin liittyvillä näkökohdilla, joihin kuuluvat muun muassa tuotetiedot ja kuluttajien asema markkinoilla;

f) standardeihin, teknisiin määräyksiin ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin liittyvien yhteisten tutkimushankkeiden toteuttaminen, näihin osa-alueisiin liittyvän teknisen avun antaminen sekä niitä koskeva yhteistyö valituilla teollisuudenaloilla yhteisesti sovitun mukaisesti.

45 artikla

Talouspoliittinen vuoropuhelu

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä edistääkseen taloussuuntauksiaan ja -politiikkaansa koskevaa tietojen vaihtoa sekä alueellisen taloudellisen yhteistyön ja yhdentymisen yhteydessä toteutetusta talouspolitiikan koordinoinnista saatujen kokemusten vaihtoa molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla käyttämällä nykyisiä kahden- ja monenvälisiä mekanismeja, mukaan lukien sopimuspuolten lakien ja hallinnollisten määräysten mukainen tietojen vaihto valtion omistamien yritysten uudistamisesta ja yksityistämisestä.

46 artikla

Verotusta koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet, joiden tavoitteena on edistää ja kehittää taloudellista toimintaa ja jotka ottavat huomioon tarpeen luoda tarkoituksenmukainen sääntely- ja hallintokehys, sitoutuvat noudattamaan verotusalan hyvää hallintotapaa ja panemaan täytäntöön avoimuuden ja tietojenvaihdon periaatteet Vietnamin ja EU:n jäsenvaltioiden kahdenvälisten verosopimusten puitteissa. Sopimuspuolet sopivat lisäksi lisäävänsä kokemusten vaihtoaan, vuoropuheluaan ja yhteistyötään torjuakseen veronkiertoa ja muita verotukseen liittyviä haitallisia käytäntöjä.

2. Sopimuspuolet sopivat lisäävänsä verotukseen liittyvää yhteistyötään parantaakseen sääntelyyn ja hallintoon liittyviä valmiuksiaan muun muassa vaihtamalla kokemuksia ja antamalla teknistä apua.

3. Sopimuspuolet edistävät jäsenvaltioiden ja Vietnamin välillä tehtyjen kahdenvälisten verosopimusten tehokasta täytäntöönpanoa ja tukevat sitä, että uusien tällaisten sopimusten tekemistä harkitaan vastaisuudessa.

47 artikla

Yhteistyö rahoituspalvelujen alalla

Sopimuspuolet sopivat käyvänsä vuoropuhelua erityisesti vaihtaakseen tietoja ja kokemuksia alaa koskevasta sääntelystään ja lisätäkseen yhteistyötä, jolla pyritään parantamaan pankki- ja vakuutustoimintaan ja muihin rahoitusalan osa-alueisiin liittyviä kirjanpito-, tarkastus-, valvonta- ja sääntelyjärjestelmiä, mukaan lukien valmiuksien kehittämiseen liittyvien ohjelmien toteuttaminen molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla.

48 artikla

Yhteistyö luonnonkatastrofien ehkäisemiseksi ja niiden seurausten lieventämiseksi

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ehkäistäkseen luonnonkatastrofeja ja antaakseen tehokasta katastrofiapua, jotta ihmishenkien menetykset ja omaisuudelle, luonnonvaroille, ympäristölle ja kulttuuriperinnölle aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä, ja ne sopivat lisäksi ottavansa katastrofiriskien vähentämisen osaksi kaikkia toimialoja kansallisella ja paikallisella tasolla.

2. Tällä perusteella sopimuspuolet sopivat

a) vaihtavansa tietoja luonnonkatastrofien seurannasta, arvioinnista ja ennustamisesta sekä niitä koskevista varhaisvaroituksista,

b) parantavansa valmiuksia vaihtamalla luonnonkatastrofien ehkäisyyn ja niiden seurausten lieventämiseen liittyviä kokemuksia ja parhaita käytäntöjä,

c) antavansa toisilleen tukea katastrofinhallinnassa ja hätätoimissa tarvittavan teknologian sekä erityislaitteiden ja -materiaalien osalta,

d) parantavansa vuoropuhelua luonnonkatastrofien hallinnasta ja hätätoimista vastaavien viranomaistensa välillä alan yhteistyön tukemiseksi ja tehostamiseksi.

49 artikla

Kaupunki- ja aluesuunnittelu ja -kehitys

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä yhteistyötä ja kumppanuutta tällä osa-alueella, katsoen, että kaupunki- ja aluesuunnittelulla ja -kehityksellä on tärkeä merkitys pyrittäessä talouskasvuun, köyhyyden vähentämiseen ja kestävään kehitykseen.

2. Kaupunki- ja aluesuunnitteluun ja -kehitykseen liittyvää yhteistyötä voidaan tehdä seuraavin tavoin:

a) vaihtamalla kokemuksia kestävään kaupunki- ja aluesuunnitteluun ja -kehitykseen liittyvistä toimenpiteistä, mukaan lukien

   — politiikka, joka koskee kaupunkisuunnittelua ja siihen liittyvää infrastruktuuria, aluesuunnittelua, kaupunkialueiden laajenemista sekä historiallisten kaupunkialueiden suojelua ja kehittämistä,

   — kaupunkiverkostojen perustaminen, johon osallistuvat keskus- ja paikallishallinto, mukaan lukien kunnat, yhdistykset, kansalaisjärjestöt, virastot, urakoitsijat ja elinkeinonharjoittajien järjestöt,

— paikkatietojärjestelmää hyödyntävä arkkitehtuurin, suunnittelun ja kaupunkialueiden laajenemisen hallinta,

— kaupunkikeskusten suunnittelu ja kehittäminen, keskusta-alueiden uudistaminen ja kaupunkien ympäristösuunnittelu,

— kaupunki- ja maaseutualueiden väliset suhteet,

— kaupunkien teknisen infrastruktuurin kehittäminen, mukaan lukien kaupunkien vesihuoltojärjestelmien kunnostaminen ja parantaminen, viemäröintijärjestelmien ja kiinteiden jätteiden käsittelyjärjestelmien rakentaminen sekä ympäristön ja kaupunkimaiseman suojelu,

b) tukemalla keskus-, alue- ja paikallistason johtajien koulutusta ja heidän valmiuksiensa kehittämistä alue- ja kaupunkisuunnittelussa, arkkitehtuurin hallinnassa ja arkkitehtonisen perinnön säilyttämisessä,

c) tekemällä yhteistyötä asiaan liittyvissä kansainvälisissä järjestöissä kuten YK:n asuinyhdyskuntaohjelman ja Maailman kaupunkifoorumin puitteissa ja toteuttamalla tässä yhteydessä yhteisiä tutkimusohjelmia ja järjestämällä työpajoja ja seminaareja, joissa vaihdetaan tietoja ja kokemuksia kaupunkisuunnittelusta ja -kehittämisestä, mukaan lukien kaupunkien laajeneminen, kaupunkisuunnittelu, maankäyttö ja teknisen infrastruktuurin kehittäminen.

3. Sopimuspuolet sopivat parantavansa alue- ja kaupunkiviranomaistensa välistä yhteistyötä ja tukevansa niiden välistä kokemusten ja tietojen vaihtoa, jotta kaupunkeihin liittyvät monimuotoiset ongelmat voitaisiin ratkaista kestävää kehitystä tukevalla tavalla.

50 artikla

Työmarkkina-, työllisyys- ja sosiaaliasiat

1. Vahvistaakseen globalisaation sosiaalista ulottuvuutta sopimuspuolet sopivat lisäävänsä yhteistyötään työmarkkina-, työllisyys- ja sosiaaliasioissa, mukaan lukien yhteistyö työvoiman, alueellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, työterveyden ja -turvallisuuden, sukupuolten tasa-arvon, elinikäisen oppimisen, henkilöstön kehittämisen, kansainvälisen muuttoliikkeen, ihmisarvoisen työn ja sosiaaliturvan aloilla.

2. Sopimuspuolet vahvistavat, että kaikkia hyödyttävän globalisaatioprosessin tukeminen ja täystyöllisyyden ja työn tuottavuuden sekä ihmisarvoisen työn edistäminen olennaisena osana kestävää kehitystä ja köyhyyden vähentämistä on tarpeen YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 60/1 ja YK:n talous- ja sosiaalineuvoston korkean tason osuudessa heinäkuussa 2006 hyväksytyn ministerijulistuksen mukaisesti. Sopimuspuolten yhteistyössä otetaan huomioon niiden taloudellisen ja yhteiskunnallisen tilanteen erityispiirteet ja keskinäiset eroavuudet.

3. Sopimuspuolet vahvistavat sitoumuksensa noudattaa ja edistää kansainvälisesti hyväksyttyjä työnormeja, jotka on vahvistettu niissä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksissa, joiden osapuolia ne ovat, ja vuonna 1998 annetussa työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevassa ILO:n julistuksessa. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja antavansa toisilleen teknistä apua edistääkseen kansainvälisesti hyväksyttyjen työnormien ratifioimista soveltuvin osin sekä pannakseen ratifioimansa työnormit tehokkaasti täytäntöön.

4. Sopimuspuolet pyrkivät varmistamaan, että laillisesti isäntämaan alueella työskenteleviä toisen sopimuspuolen kansalaisia ei syrjitä kansalaisuuden perusteella muun muassa työehtojen, palkkauksen tai irtisanomisehtojen osalta muihin kolmansien maiden kansalaisiin verrattuna, isäntämaan lakien, edellytysten ja menettelyiden mukaisesti sekä sellaisten kansainvälisten sopimusten ja yleissopimusten mukaisesti, joiden osapuolia ne ovat.

5. Yhteistyöhön voi sisältyä yhteisen sopimuksen mukaisia erityisohjelmia ja -hankkeita sekä valmiuksien kehittämistä, politiikkaa koskevaa vuoropuhelua ja aloitteita molemmille sopimuspuolille tärkeillä osa-alueilla kahden- tai monenvälisellä tasolla, kuten ASEMin, EU:n ja ASEAN-maiden yhteistyön tai ILO:n tasolla.

51 artikla

Tilastointi

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä yhteistyötä tilastomenetelmien yhdenmukaistamisessa ja kehittämisessä, mukaan lukien tilastotietojen kerääminen, käsittely, analysointi ja jakelu.

2. Tätä varten ne sopivat tehostavansa yhteistyötään, myös alueellisilla ja kansainvälisillä foorumeilla, toteuttamalla hankkeita valmiuksien parantamiseksi ja teknisen avun antamiseksi muun muassa asettamalla käyttöön uudenaikaisia tilasto-ohjelmistoja tavoitteenaan parantaa tilastojen laatua.

VII OSASTO

INSTITUTIONAALINEN KEHYS

52 artikla

Sekakomitea

1. Sopimuspuolet sopivat perustavansa tämän sopimuksen nojalla sekakomitean, joka koostuu kummankin sopimuspuolen mahdollisimman korkean tason edustajista. Sekakomitean tehtävänä on

a) varmistaa tämän sopimuksen moitteeton toiminta ja täytäntöönpano,

b) vahvistaa tämän sopimuksen tavoitteita koskevat painopisteet,

c) seurata sopimuspuolten välisten kokonaisvaltaisten suhteiden kehittymistä ja antaa suosituksia tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi,

d) pyytää tarvittaessa tietoja sopimuspuolten välillä tehtyjen muiden sopimusten nojalla perustetuilta komiteoilta tai muilta elimiltä ja tarkastella niiden toimittamia kertomuksia,

e) vaihtaa näkemyksiä ja tehdä ehdotuksia yhteisen edun mukaisista asioista, mukaan lukien tuleva toiminta ja sen toteuttamiseen käytettävissä olevat resurssit,

f) ratkaista tämän sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat riidat,

g) tutkia kaikki toisen sopimuspuolen esittämät velvoitteiden täyttämistä koskevat tiedot ja neuvotella toisen sopimuspuolen kanssa molempien sopimuspuolten hyväksyttävissä olevan ratkaisun löytämiseksi 57 artiklan mukaisesti.

2. Sekakomitea kokoontuu tavallisesti vuosittain vuorotellen Hanoissa ja Brysselissä yhteisesti sovittavana päivänä. Myös ylimääräisiä sekakomitean kokouksia voidaan järjestää sopimuspuolten niin sopiessa. Sekakomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen kummankin sopimuspuolen edustaja. Sekakomitean kokousten esityslistasta päätetään sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella.

3. Sekakomitea perustaa alakomiteoita ja erityistyöryhmiä avukseen tehtäviensä hoidossa. Alakomiteat ja työryhmät raportoivat toiminnastaan yksityiskohtaisesti sekakomitealle sen kaikissa kokouksissa.

4. Sopimuspuolet sopivat, että sekakomitean tehtävänä on myös huolehtia kaikkien sopimuspuolten välillä tehtyjen tai tehtävien alakohtaisten sopimusten tai pöytäkirjojen moitteettomasta toiminnasta.

5. Sekakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.

VIII OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

53 artikla

Yhteistyöresurssit

1. Sopimuspuolet sopivat antavansa omien resurssiensa ja säännöstensä sallimissa rajoissa käyttöön asianmukaiset resurssit, mukaan lukien taloudelliset resurssit, tässä sopimuksessa määrättyjen yhteistyötavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Sopimuspuolet kannustavat Euroopan investointipankkia jatkamaan toimintaansa Vietnamissa omien menettelyjensä ja rahoituskriteeriensä mukaisesti.

54 artikla

Tulevaa kehitystä koskeva lauseke

1. Yhteistyötä lisätäkseen sopimuspuolet voivat keskinäisestä sopimuksesta laajentaa tämän sopimuksen soveltamisalaa esimerkiksi täydentämällä sitä tiettyjä aloja tai toimintoja koskevilla sopimuksilla tai pöytäkirjoilla. Tällaisten erityissopimusten katsotaan olevan erottamaton osa tämän sopimukseen alaan kuuluvia kahdenvälisiä suhteita, ja ne muodostavat osan yhteisestä institutionaalisesta kehyksestä.

2. Sopimuksen täytäntöönpanon osalta kumpikin sopimuspuoli voi tehdä ehdotuksia yhteistyön laajentamiseksi ottaen huomioon sopimuksen soveltamisesta saadut kokemukset.

55 artikla

Muut sopimukset

1. Tämä sopimus ja sen nojalla toteutettavat toimet eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa tehdä kahdenvälistä yhteistyötä Vietnamin kanssa tai tarvittaessa tehdä sen kanssa uusia kumppanuus- ja yhteistyösopimuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen sisältyvien asian kannalta merkityksellisten määräysten soveltamista.

2. Tämä sopimus ei vaikuta sellaisten sitoumusten soveltamiseen tai täytäntöönpanoon, joita sopimuspuolet ovat tehneet kolmansien osalta.

3. Olemassa olevat sopimukset, jotka koskevat tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia yhteistyöaloja, katsotaan osaksi tämän sopimuksen mukaisia kahdenvälisiä suhteita ja osaksi yhteistä institutionaalista kehystä.

56 artikla

Sopimuksen soveltaminen ja tulkinta

1. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi saattaa sekakomitean käsiteltäväksi tämän sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevan riidan.

2. Sekakomitea voi ratkaista kysymyksen antamalla suosituksen.

57 artikla

Velvoitteiden täyttäminen

1. Sopimuspuolet toteuttavat kaikki tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi tarvittavat yleiset ja erityiset toimenpiteet ja varmistavat, että ne toimivat tässä sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden ja tarkoitusten mukaisesti.

2. Jos jompikumpi sopimuspuoli katsoo, että toinen sopimuspuoli on jättänyt täyttämättä jonkin tämän sopimuksen mukaisen velvoitteensa, se voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

3. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse olennaisesta sopimusrikkomuksesta, kyseinen sopimuspuoli esittää ennen toimenpiteiden toteuttamista sekakomitealle kaikki tilanteen perusteelliseksi tutkimiseksi tarvittavat tiedot sopimuspuolten kannalta hyväksyttävän ratkaisun saavuttamiseksi.

4. Sopimuspuolet sopivat, että sopimuksen oikean tulkinnan ja soveltamisen varmistamiseksi tämän artiklan 2 kohtaan sisältyvällä ilmaisulla 'tarvittavat toimenpiteet' tarkoitetaan toimenpiteitä, jotka ovat kansainvälisen oikeuden mukaisia ja tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämiseen nähden oikeasuhteisia. Ensisijaisesti on valittava sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat vähiten haittaa tämän sopimuksen toimivuudelle. Toimenpiteistä ilmoitetaan välittömästi toiselle sopimuspuolelle, ja niistä neuvotellaan sekakomiteassa toisen sopimuspuolen sitä pyytäessä.

58 artikla

Apuvälineet

Helpottaakseen tämän sopimuksen nojalla tehtävää yhteistyötä sopimuspuolet sopivat järjestävänsä yhteistyön täytäntöönpanoon osallistuville virkamiehille ja asiantuntijoille tehtävien hoitamista varten tarvittavat apuvälineet kummankin sopimuspuolen sisäisten sääntöjen ja hallinnollisten määräysten mukaisesti.

59 artikla

Julistukset

Tähän sopimukseen liitetyt julistukset ovat erottamaton osa sopimusta.

60 artikla

Alueet, joihin sopimusta sovelletaan

Tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, johon sovelletaan Euroopan unionista tehtyä sopimusta siinä määrätyin edellytyksin, ja Vietnamin sosialistisen tasavallan alueeseen.

61 artikla

Sopimuspuolten määrittely

Tässä sopimuksessa 'sopimuspuolilla' tarkoitetaan unionia tai sen jäsenvaltioita taikka unionia ja sen jäsenvaltioita niiden toimivallan mukaisesti sekä Vietnamin sosialistista tasavaltaa.

62 artikla

Kansallinen turvallisuus ja tietojen luovuttaminen

Mikään tässä sopimuksessa ei oikeuta edellyttämään jommaltakummalta sopimuspuolelta tietoja, joiden luovuttamisen se katsoo olevan keskeisten turvallisuusetujensa vastaista.

63 artikla

Voimaantulo ja voimassaoloaika

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona jälkimmäinen sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle päätökseen sopimuksen voimaantulon edellyttämät oikeudelliset menettelyt.

2. Sopimus on voimassa viisi vuotta. Sen voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vuodeksi kerrallaan, jollei kumpikaan sopimuspuoli ilmoita kuusi kuukautta ennen kyseessä olevan yksivuotisen voimassaolojakson päättymistä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksestaan olla jatkamatta sopimuksen voimassaoloa.

3. Sopimukseen mahdollisesti tehtävistä muutoksista sovitaan sopimuspuolten kesken. Muutokset tulevat voimaan sen jälkeen, kun tarvittavat muodollisuudet jälkimmäisenä täyttänyt sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle kaikkien tarvittavien muodollisuuksien täyttämisestä.

4. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun toinen sopimuspuoli on vastaanottanut ilmoituksen.

64 artikla

Ilmoitukset

Sopimuksen 63 artiklan mukaiset ilmoitukset toimitetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle ja Vietnamin ulkoasiainministeriölle.

65 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja vietnamin kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и дванадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil doce.

V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce dvanáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juni to tusind og tolv.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausendzwölf.

Kahe tuhande kaheteistkümnenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι εφτά Ιουνίου δύο χιλιάδες δώδεκα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and twelve.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille douze.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemiladodici.

Briselē, divi tūkstoši divpadsmitā gada divdesmit septītajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvyliktų metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenkettedik év június havának huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgħa u għoxrin jum ta' Ġunju tas-sena elfejn u tnax.

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juni tweeduizend twaalf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące dwunastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de junho de dois mil e doze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie două mii doisprezece.

V Bruseli dňa dvadsiateho siedmeho júna dvetisícdvanásť.

V Bruslju, dne sedemindvajsetega junija leta dva tisoč dvanajst.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksitoista.

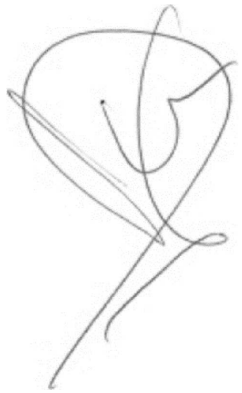
Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni tjugohundratolv.

Làm tại Brúc-xen, ngày hai mươi bảy tháng Sáu năm hai nghìn mười hai.

Voor het Koninkrijk België

Pour le Royaume de Belgique

Für das Königreich Belgien

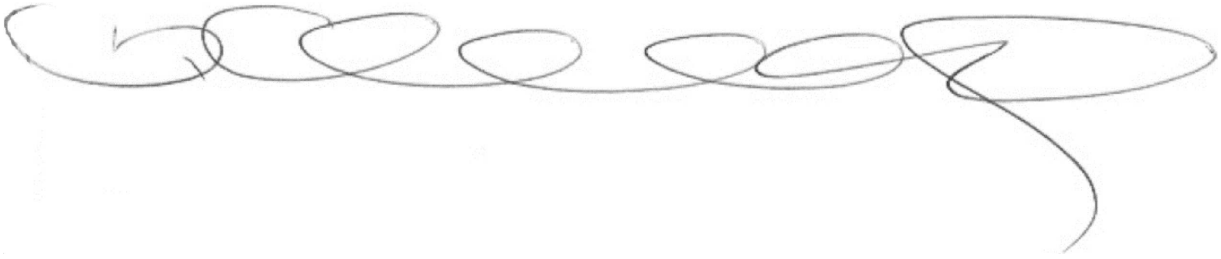

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

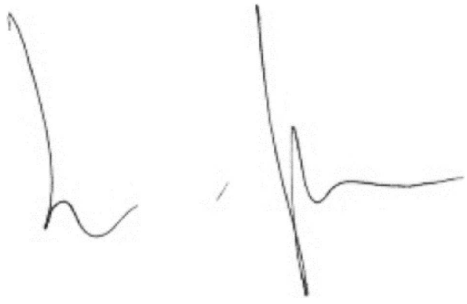
За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

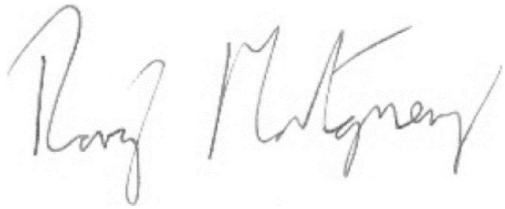
Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

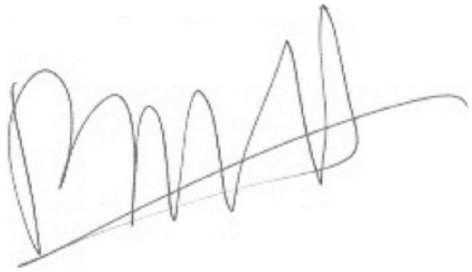
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

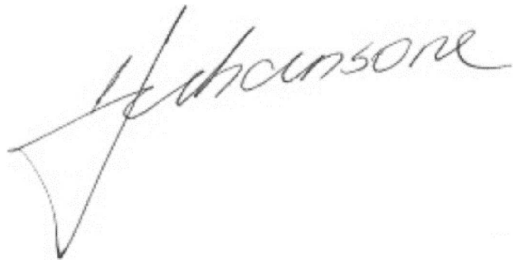
Per la Repubblica italiana

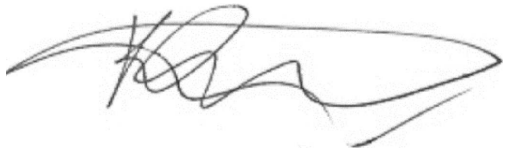
Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

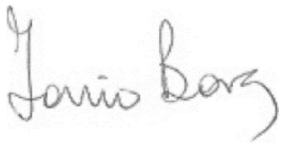
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

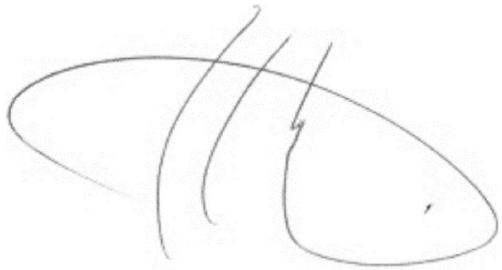
A Magyar Köztársaság részéről

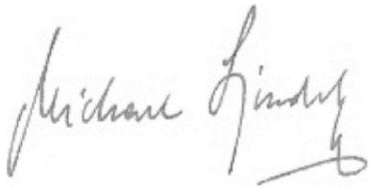
Ghal Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

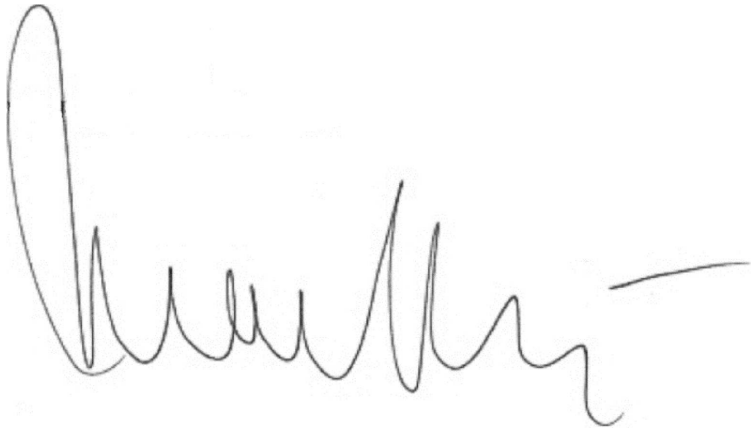
Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

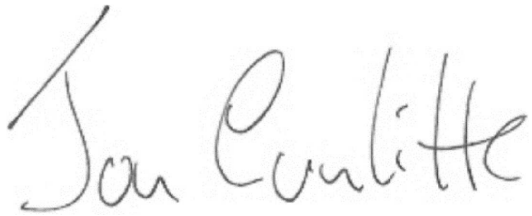
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

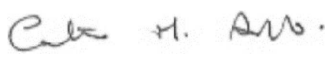
För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Thay mặt nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

LIITE

YHTEINEN JULISTUS MARKKINATALOUSASEMASTA

Sopimuspuolet parantavat yhteistyötään, jolla pyritään Vietnamin markkinatalousaseman varhaiseen tunnustamiseen sovellettavia menettelyjä noudattaen mahdollisimman pian.

EUROOPAN UNIONIN YKSIPUOLINEN JULISTUS YLEISESTÄ TULLIETUUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Euroopan unioni katsoo, että yleisellä tullietuusjärjestelmällä on tärkeä merkitys kaupan kehitykselle, ja se lisää yhteistyötään muun muassa vuoropuhelun, vaihtojen ja valmiuksien kehittämisen avulla varmistaakseen, että Vietnam hyödyntää järjestelmää mahdollisimman tehokkaasti sopimuspuolten asianmukaisten menettelyjen ja EU:n kehittyvän kauppapolitiikan mukaisesti.

YHTEINEN JULISTUS 24 ARTIKLASTA (YHTEISTYÖ RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITUKSEN TORJUNNASSA)

Sopimuspuolet sopivat, että sekakomitea laatii luettelon niistä toimivaltaisista viranomaisista, jotka vastaavat tämän artiklan mukaisesta tietojenvaihdosta.

YHTEINEN JULISTUS 57 ARTIKLASTA (VELVOITTEIDEN TÄYTTÄMINEN)

Sopimuspuolet sopivat, että sopimuksen oikean tulkinnan ja soveltamisen varmistamiseksi 57 artiklan 3 kohtaan sisältyvällä ilmauksella ’olennainen sopimusrikkomus’ tarkoitetaan vuonna 1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen, jäljempänä ’Wienin yleissopimus’, 60 artiklan 3 kohdan mukaisesti

a) sopimuksesta luopuminen Wienin yleissopimuksen vastaisesti, tai

b) 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa sekä 8 artiklassa tarkoitettujen sopimuksen olennaisten osien rikkomista.

Olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa toimenpiteestä on välittömästi ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle. Toisen sopimuspuolen pyynnöstä sekakomitea järjestää enintään 30 päivän kuluessa kiireelliset neuvottelut, joissa tutkitaan perusteellisesti kaikki toimenpiteen osatekijät tai perusteet sopimuspuolten hyväksyttävissä olevan ratkaisun saavuttamiseksi.